Nr. 2. Kraków, dnia 29 lutego 1928 r. Rocznik XLIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

stoł. król. miasta Krakowa.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Kraków, Biuro prasowe Magistratu.

Przedpłatę przyjmuje wyłącznie Administracja „Dziennika Rozporządzeń“, która wynosi w Krakowie za pojedynczy egzemplarz 1 Zł., z opłatą pocztową o 20 groszy więcej.

Z zagadnień struktury i administracji samorządu Gminy m. Krakowa.

DR. INŻ. BIEGELEISEN BRONISŁAW.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES PSYCHOTECHNICZNY.

Przedewszystkiem parę słów o ustroju tej międzynarodowej organizacji. Powstała ona już w roku 1920, lecz z początku interesowała się więcej sprawami psychologji stosowanej, odbywała Kongresy w Genewie, Barcelonie i Medjolanie. Z biegiem czasu okazało się jednak, że psychotechnika zajmuje tak odrębne miejsce wśród poruszonych na Kongresie spraw, iż potrzeba specjalnej organizacji poświęconej wyłącznie psychotechnice występowała coraz silniej na jaw.

Polska w tych wszystkich obradach do roku 1927 z wyjątkiem prac p. Toteyki wydatnego udziału nie brała, a chociaż mieliśmy już w kraju psychotechników, jednak byli oni zbyt nieliczni i zbyt mało posiadali placówek pracy. Dopiero gdy w styczniu 1926 r. utworzyło się Międzynarodowe Stowarzyszenie Psychotechników, Komitet założycielski zwrócił się do podpisanego z prośbą, aby zorganizował zastępstwo psychotechniki polskiej, tak mało znanej na terenie międzynarodowym, w Komitecie tego stowarzyszenia. Podpisany zgodził się na tę propozycję, a gdy w jakiś czas później powstało w Warszawie Polskie Towarzystwo Psychotechniczne, wydział tegoż obrał inż Wojciechowskiego i podpisanego delegatami polskimi. Do stowarzyszenia tego przystąpili delegaci następujących państw i narodów: Anglja, Ameryka, Austrja, Belgja, Bułgarja, Czechy, Estonja, Finlandja, Litwa, Jugosławja, Hiszpanja, Holandja, Francja, Norwegja, Niemcy, Polska, Portugalja, Rosja, Rumunja, Szwajcarja, Węgry i Włochy.

Kongres w Paryżu we wrześniu 1927 r. odbył się prawie wyłącznie pod znakiem psychotechniki. W zrozumieniu doniosłego znaczenia społecznego, jakie dla każdego społeczeństwa przedstawia rozwój tej nowej umiejętności, Liga Narodów użyczyła swego poparcia Kongresowi, a protektorat objęli francuscy ministrowie pracy i oświaty. Trudno byłoby w ramach niniejszego sprawozdania zdać szczegółowo sprawę z wszystkich referatów i posiedzeń.

Wszystkie zebrania poświęcone były oddzielnym działom psychotechniki, a mianowicie:

Dział I. Kwestja metod, a) zasady psychotechniki, b) słownictwo, c) metody matematyczne.

Dział II. Testy: testy inteligencji, testy i rozwój umysłowy młodzieży.

Dział III. Selekcja zawodowa.
Dział IV. Zagadnienie racjonalizacji pracy
Dział V. Studja nad pracą ludzką.
Dział VI. Dobór pracowników komunikacyjnych.
Dział VII. Poradnictwo zawodowe.
Dział VIII. Psychotechnika w rzemiośle.
Dział IX. Psychotechnika w szkolnictwie.
Dział X. Psychotechnika i higjena umysłowa.
Dział XI. Organizacja psychotechniki.

Już z tego programu widocznem jest, że samo życie popchnęło psychotechnikę w kierunku bardziej praktycznym, zawodowym, podczas gdy poprzednie kongresy były niepotrzebnie obarczone balastem filozoficzno-psychologicznych teoryj. Psychotechnika w miarę swego rozwoju staje się istotnie połączeniem psychologji i techniki, i dąży wyłącznie do zastosowań praktycznych.

Okoliczność tę podkreślić należy ze szczególnym naciskiem, ma ona bowiem i dla naszych stosunków ważne znaczenie i jeżeli psychotechnika w Polsce ma się rozwinąć i stanąć na tym poziomie, na którym ona stoi zagranicą, to jest rzeczą niezbędną, aby wyzwoliła się z bezpłodnych wątpliwości psychologji jako nauki teoretycznej. Kto ma skierować młodzież, lub dorosłych do odpowiednich zawodów, ten musi 1) znać te zawody, ich techniczne i ekonomiczne wymagania, 2) stosować wszechstronnie metody badań psychotechnicznych, oglądając się w pierwszym rzędzie na sprawdzenie ich

przez praktykę, a dopiero w drugim rzędzie na wątpliwości teoretyczne.

Na czoło referatów w dziale I. (metody psychotechniki) wysunął się referat znakomitego psychologa i psychotechnika niemieckiego Sterna: „O metodzie testów i badaniu indywidualności". Stwierdzając odrębność metod psychologji stosowanej i psychotechniki i stojąc na stanowisku, że testy nie zastąpią jeszcze badania indywidualności jednostki, Stern wystąpił przeciw wyłącznemu stosowaniu testów bez stosowania zasad psychologji ogólnej, gdyż dopiero synteza obu tych czynników daje obraz całości. W dyskusji nad referatem podnosili, zwłaszcza praktycy, że w pracowniach psychotechnicznych i poradniach zawodowych, gdzie chodzi o kwalifikowanie osób badanych dla pewnych zawodów, względnie porady, jaki zawód mają w życiu swem wybrać, sprawa osobowości przedstawia się zupełnie inaczej, aniżeli badania indywidualne w laboratorjach uniwersyteckich; w tych ostatnich przeważają względy czysto teoretyczne, przeważnie abstrakcyjne, psychotechnik praktyczny obok warunków czysto psychologicznych liczyć się musi z względami natury społecznej, rodzice bowiem ucznia, czy uczenicy żądają porad praktycznych, zastosowanych do obecnych warunków ekonomicznych, porada staje się zatem bardziej skomplikowana, niż w laboratorjach czysto naukowych. Stwierdzić należy, że obecny rozwój psychotechniki czyni zastrzeżenia Sterna prawie zbędne, albowiem nowoczesne testy psychotechniczne nie są już przeważnie próbami zmysłów, zapożyczonymi od psychologji eksperymentalnej, ale coraz więcej są próbami pracy, przy których właśnie daleko głębiej, aniżeli przy testach inteligencji można wniknąć w pierwiastki charakterologiczne i emocjonalne badanego osobnika. Dziś nie ma prawie psychotechnika, któryby obok dokładnych wyników testów nie notował uwag odnoszących się do cech charakterystycznych ogólnego zachowania się badanego przy pracy, a zarzuty teoretyków pochodzą przeważnie z braku kontaktu między nimi, a pracowniami psychotechnicznemi i poradniami zawodowemi.

O ile pierwszy dzień obrad poświęcony był przeważnie wywodom Niemców, o tyle działowi drugiemu (testy) nadali ton koryfeusze psychologji i psychotechniki francuskiej, głównie Claparède, Piéron i Décroly. Pierwszy podniósł ważną w psychotechnice kwestję ewolucji zdolności, omawiając zagadnienia w jakim stopniu jakaś zdolność skonstatowana u badanego utrzyma się u niego, gdy będzie dorosłym, jaki wpływ wywiera tu okres dojrzewania, czy płeć męska i żeńska różnią się pod względem rozwoju zdolności? Zdaje się bowiem, że kobieta dotrzymuje mniej niż mężczyzna obietnic dzieciństwa i młodości, przynajmniej pod względem zdolności intelektualnych.

Te pytania, na które do dziś dnia ścisłej odpowiedzi nie mamy, nie powinny jednak odstraszać od usiłowań, jakie czynią psychotechnika i poradnictwo zawodowe. Bezwzględna pewność nie jest taksamo cechą dociekań psychotechnicznych, jak nie jest cechą djagnozy lekarskiej; uzyskać można tylko prawdopodobieństwo. Jest jednak bardzo prawdopodobnem, że metody matematyczne, jakich używa obecnie psychotechnika, zmniejszą w wysokim stopniu możliwość błędów.

W dziale III. (Selekcja zawodów) zainteresowały większość Kongresu referaty Marbego, nestora uczonych niemieckich o badaniu zdolności do chirurgji i ortopedji, poraz pierwszy bowiem zastosowano psychotechnikę, która dotychczas głównie odnosi się do zawodów rzemieślniczych i przemysłowych, także do zawodów akademickich. Wreszcie Frois (Francja) podniósł bardzo ważny związek, jaki zachodzi między psychotechniką, a wypadkami przy pracy, związek, ze względów społecznych niezmiernie doniosły. Okazało się mianowicie przy bliższych psychologicznych, psychotechnicznych i statystycznych badaniach nieszczęśliwych wypadków, że nietylko fatalny zbieg zewnętrznych okoliczności, ale w równej, a może i większej mierze miarodajną tu jest predyspozycja do wypadków, że każdy człowiek ma nietylko taką chwilową chwiejną, zależną od przypadku nieraz, predyspozycję, ale że jest pewna stała indywidualna skłonność do wypadków i że tę skłonność można psychotechnicznemi badaniami wykryć, względnie skonstatować. Rzecz niezmiernie doniosła dla towarzystw asekuracyjnych, dla zakładów ubezpieczeń od wypadków i t. d. Oczywiście że ten dział psychotechniki, jako nowy, jest w okresie rozwoju i że potrzebne tu są na dużą skalę prowadzone badania statystyczne.

W dziale IV. (Zagadnienie organizacji pracy) wygłosił podpisany referat o stosunku psychotechniki do naukowej organizacji pracy. Obie te umiejętności uzupełniają się wzajemnie, gdyż organizacja pracy ma na oku wyłącznie względy techniczne pod kątem widzenia ekonomji pracy, podczas gdy psychotechnika uwzględnia bardziej element ludzki. W zastosowaniu do przemysłu skutki obu są jednak ściśle zbliżone, przez racjonalną organizację osiąga się maksimum produkcji przy zmniejszonym wysiłku, przez psychotechniczny dobór pracowników osiąga się znowu zwiększoną produkcję przez wyeliminowanie pracowników nieodpowiednich. To też n. p. angielskie towarzystwa psychotechniczne nie znają tej różnicy między psychotechniką a organizacją pracy, Zastanawiając się głębiej nad tem zagadnieniem, dochodzi się do przekonania, że zarówno psychotechnika jak i racjonalizacja są tylko jednostronnem wyjściem z zasadniczego problematu pracy ludzkiej, stanowiącego jednem z najważniejszych zagadnień kultury ludzkiej. Jednostronnem dlatego, że wchodzi tu jeszcze w grę moment fizjologiczny, a nadewszystko stanowisko ekonomiczno-społeczne i dopiero syntetyczne z tych wszystkich punktów widzenia oświetlone zagadnienie pracy ludzkiej jest możliwe do rozwiązania w taki sposób, na jaki zasługuje ten odwieczny problem.

Dotychczas zastanawiali się nad nim wyłącznie specjaliści, każdy ze stanowiska swojej nauki. Doświadczenie wskazuje, że ani fizjologiczny, ani psychologiczny, ani wyłącznie techniczny punkt widzenia nie wystarczą, stwierdza natomiast, że połączenie tych kryterjów i to nie przez kooperację różnych specjalistów, ale przez jednego lub dwóch badaczy daje wyniki naukowo ścisłe i społecznie nadzwyczaj doniosłe. Psychotechnika, o ile stanie się istotnie połączeniem psychologji i techniki, jest przedewszystkiem powołaną do zajęcia się tem zagadnieniem.

W tym celu należy dążyć do tworzenia instytutów pracy.

W dziale V. (Studja nad pracą ludzką) znakomity uczony O. Lipman w referacie p. t.: „Stanowisko pracy ludzkiej w rozmaitych gałęziach produkcji“ z innego punktu widzenia doszedł również do podobnych wniosków co prelegent poprzedni w dziale IV.

W dziale VI. (Dobór pracowników komunikacyjnych) najbardziej interesującym był referat wspólny p. Lahy, kierownika jednego z laboratorjów psychotechicznych w Paryżu i p. Wojciechowskiego, kierownika pracowni psychotechnicznej kolejowej w Warszawie p. t. „Dobór maszynistów na kolejach żelaznych“. W Paryżu istnieje laboratorjum psychotechniczne, gdzie bada się olbrzymi, bo kilkunastotysięczny szereg maszynistów koleji podmiejskich, koleji podziemnych, motorowych tramwajów i kierowców autobusów w Paryżu; przedsięwzięcie zakrojone na wielką skalę pod względem ilości badanych, a operujące nieraz bardzo skromnymi aparatami. Przedsiębiorstwa miejskie, dzięki powyższej instytucji odnoszą wskutek badań psychotechnicznych i zmniejszonej w związku z niemi ilości katastrof i uszkodzeń, poważne korzyści finansowe.

Z zagadnień struktury i administracji samorządu Gminy m. Krakowa.

DR. INŻ. BIEGELEISEN BRONISŁAW.

O PORADNICTWIE ZAWODOWEM W NIEMCZECH.

I.

Początki organizacji poradnictwa w Niemczech były bardzo skromne, związki poszczególnych zawodów w trosce o wychowanie sobie zdolnego zastępu uczniów, rozpoczęły tu i ówdzie zajmować się poradnictwem, towarzystwa dobroczynne zajmujące się opieką nad młodzieżą w wielu miastach założyły poradnie oparte na dobrowolnej ideowej pracy jednostek, ale rychło okazało się, że ta ideowa praca albo ustała po pierwszym zapale, albo zniechęciła się pierwszemi niepowodzeniami. Nadewszystko zaś okazała się potrzeba gruntownego zawodowego wykształcenia, zarówno psychologicznego jak technicznego i ekonomicznego, gdyż poradnik musiał zawodowi swemu całkowicie się poświęcić. Instytucje poradnicze zaczęły pracować już przed wojną, w r. 1913 powstał ogólny wydział dla poradnictwa zawodowego, który domagał się uregulowania kwestji poradnictwa z współudziałem szkoły, lekarzy, urzędów pośrednictwa pracy, handlu, rzemiosła i rolnictwa i towarzystw opieki nad młodzieżą. Dopiero jednak powojenne ciężkie warunki i walka o byt doprowadziły czynniki miarodajne do przekonania, że dobór zawodu u młodzieży ma nietylko czysto prywatne znaczenie dla życia odnośnej jednostki, ale ma doniosły ogólno-społeczny wpływ na kształtowanie dzielności i sprawności całego narodu. Nie wystarczy więc liczyć na inicjatywę prywatną i ofiarność jednostek, ale akcja musi objąć wszystkie warstwy, nietylko chłopców, ale i dziewczęta, nietylko młodzież opuszczającą szkoły powszechne, ale także szkoły średnie i młodzież akademicką, nietylko młodzież, ale i dorosłych. Zasady te w formie rezolucji przyjęły Zjazdy rzemieślnicze, zebrania Izb rękodzielniczych, Związek urzędów pośrednictwa pracy, Kongresy związków zawodowych pracowniczych, wskutek czego rząd ujął całą tę sprawę w swoje ręce i ustawą z roku 1919 o poradnictwie zawodowem uczynił założenie poradni zawodowej obowiązkowem we wszystkich miastach liczących ponad 10.000 mieszkańców (ostatnio także dla powiatów wiejskich). Wskutek tego rozporządzenia stały się poradnie instytucjami komunalnemi o charakterze prawno-publicznym, mają za zadanie udzielać porad przy wyborze zawodu tym osobom, które wchodzą w życie zawodowe, lub pragną zmienić swój zawód. Przy tych poradach należy zważać na fizyczne i psychiczne właściwości, zdolności i zamiłowania, finansowe położenie szukającego porady, jakoteż z ogólno społecznego stanowiska na taki rozdział sił pracujących, któryby umożliwiał odpowiednie wykształcenie i najlepsze wyzyskanie sił jednostki dla dobra społeczeństwa.

Poradnictwo zawodowe ma się odnosić zarówno do młodzieży męskiej jak i żeńskiej i obejmuje następujące działy:

1) Poradnictwo zawodowe i pośrednictwo zajęć i miejsc nauki dla rzemiosła, handlu, rolnictwa i gospodarstwa domowego.

2) Poradnictwo zawodowe dla robotników wszystkich kategorji, zarówno kwalifikowanych jak i niekwalifikowanych w przemyśle, handlu, leśnictwie i rolnictwie, w ścisłym kontakcie z urzędami pośrednictwa pracy.

3) Poradnictwo zawodowe i informacje o zawodach i kształcenia się w nich dla młodzieży, która pragnie uczyć się, lub już uczy się w szkołach średnich i wyższych; przyczem dla zawodów akademickich trzeba stworzyć osobne oddziały poradni lub instytucji.

Przy każdej poradni przepisuje ustawa utworzenie ciała doradczego, złożonego z przedstawicieli rozmaitych gałęzi życia ekonomicznego, władz, szkół, lekarzy i opieki nad młodzieżą, przyczem ciała doradcze tworzą osobne wydziały fachowe dla poszczególnych grup zawodów.

Dla poradnictwa zawodowego w Niemczech charakterystyczny jest również ścisły związek z pośrednictwem pracy. Zarówno izby rzemieślnicze jak i związki poszczególnych cechów i grup zawodowych, jakoteż organizacje przemysłowe i rolnicze obowiązane są zgłaszać wolne miejsca nauki poradniom zawodowym, które wskutek tego mają pełny obraz zapotrzebowania w wszystkich zawodach. Wprawdzie poszczególny rzemieślnik nie jest obowiązany przyjąć ucznia, którego mu poradnia zawodowa przysyła, jednakowoż poradnicy zawodowi zapomocą odczytów i referatów i osobistego zetknięcia z związkami zawodowymi i rzemieślnikami, właścicielami warsztatów i fabryk, wpływają na coraz silniejsze zrozumienie istoty poradnictwa dla warstw pracujących, a wreszcie praktyka i dodatnie doświadczenia poczynione z tymi uczniami, których poleciła poradnia przekonuje pracodawców, że w ten sposób mogą sobie pozyskać dobry materjał ludzki do pracy. Z drugiej strony obowiązkiem poradni jest czuwać nad tem, aby uczeń nie był wyzyskiwany, lub używany do robót innych niż zawodowych, a wiele poradni niemieckich ma uprawnienie do zawierania umowy z pracodawcą w sprawie miejsca nauki jako strona zastępująca ucznia.

Nie można również pominąć współpracy szkoły z poradnictwem, co również zostało ustawowo uregulowane. Dobrze funkcjonujące poradnie zawodowe nie mogą bowiem zrzec się pomocy szkoły. Toteż w niemieckiej ustawie o poradnictwie zawodowem nałożony jest na poradnie obowiązek wejścia w styczność z wszystkiemi szkołami, aby ile możności objąć całą młodzież opuszczającą szkoły w swój zakres, przyczem udzielanie porad fachowych należy do poradni zawodowych, przy szkole pozostaje bardzo ważne zadanie wychowania w kierunku trafnego wyboru zawodu. Celem wypełnienia tego obowiązku powinna szkoła możliwie często zaznajamiać młodzież z życiem zawodowem. Bibljoteki szkolne należy w tym kierunku uzupełniać i polecać uczniom czytanie odnośnych książek. Także w ramach nauczania przedmiotów szkolnych trzeba jak najczęściej wskazywać na wysokie etyczne znaczenie wyboru zawodu.

Następnie powinna szkoła więcej niż dotychczas obserwować skłonności i zdolności młodzieży i zbierać obserwacje te w ciągu lat nauki szkolnej w taki sposób, aby ułatwić poradniom ocenę przypuszczalnych zdolności zawodowych jednostki.

Że cele, jakie zakreśliła powyższa ustawa nie pozostały na papierze, ale wprowadzone zostały w życie, tego dowodzą następujące cyfry. Podczas gdy w r. 1918 istniało w całych Niemczech zaledwie kilkanaście poradni, w r. 1922 było ich 397, w r. 1925 już 569. A jeżeliby zapytać jaki jest efekt tej wielkiej liczby poradni, to na to pytanie w cyfrach odpowiedzieć trudniej, gdyż to co poradnia najlepszego i najbardziej wartościowego zdziałać może i bezradnym rodzicom i nieświadomej młodzieży dodać nadziei, otuchy i wzbogacić ją w praktyczne wskazówki, to nie da się nigdy wyrazić w cyfrach. Cyfrowo ująć da się w poradniach tylko: ilość odwiedzin, ilość udzielonych porad, zgłoszonych miejsc wolnych, zapośredniczonych zajęć, a więc statystyka odbytych czynności i to niezawsze zupełna, gdyż często trudno skonstatować, jak rodzice względnie młodzież z udzielonej porady skorzystała. Ale i taka statystyka jest ciekawa, zawiera ją w streszczeniu poniższe zestawienie:

Wyniki publicznego poradnictwa zawodowego w Niemczech.

Rok	Liczba poradni	Ilość szukających porady	Liczba posad wyrobionych za pośrednictwem poradni	Liczba zgłoszonych miejsc wolnych pracy
1922/23	383	235.013	93.645	137.604
1923/24	385	250.560	96.374	134.040
1924/25	518	306.503	129.778	179.468
1925/26	567	374.566	132.065	171.871

Wzrost cyfr w ostatnich latach świadczy o tem, że gminy miejskie zrozumiały ważne znaczenie pośrednictwa, gdyż można sobie wyobrazić, że udzielenie porad kilkuset tysiącom młodzieży wymaga odpowiedniego wyposażenia poradni zarówno umieszczenia jak i personalu, na co gminy nie szczędzą kosztów. A wreszcie ostatnim czynnikiem świadczącym o olbrzymim rozwoju poradnictwa jest to, że 3/5 całej młodzieży kończącej szkoły w wszystkich miastach niemieckich przechodzi przez poradnie zawodowe.

II.
Poradnia zawodowa w Elberfeld.

Poradnia zawodowa w Elberfeld, mieście nieco większem od Krakowa, jest instytucją miejską. Oto parę cyfr z rozwoju tej poradni w latach 1920—1924.

Rok	Liczba udzielonych porad	Liczba zgłoszonych woln. miejsc	Liczba zapośredniczonych zajęć
	Oddział męski:		
1921	612	474	337
1922	923	673	472
1923	1152	433	287
1924	1735	728	615
	Oddział żeński:		
1921	649	635	419
1922	636	950	433
1923	749	470	287
1924	1322	679	477

Już w drugim roku (1921) istnienia poradni zgłaszali się do niej uczniowie i uczenice szkół powszechnych, średnich i wyższych, jakoteż inwalidzi, wdowy po wojskowych itp. W szkołach poradnia zawodowa urządzała odczyty o doborze zawodu i jego etyce zarówno dla chłopców jak i dziewcząt przy użyciu filmów przedstawiających różne zawody i takie same odczyty dla rodziców. Jako podstawy do udzielania porad służyły kwestjonarjusze wypełnione przez ucznia, szkołę i lekarza szkolnego i po rozmowie z rodzicami, zasadniczo bez tych wszystkich czynników porad nie udzielano. Jeżeli okazało się, że szukający porad byli fizycznie za słabi, lub za mało rozwinięci, starano się o umieszczenie ich w sanatorjach, lub przy łatwem zajęciu na wsi, a dopiero po powrocie udzielano powtórnie porady. Komisja doradcza istniejąca przy poradni jest bardzo liczna i składa się z przedstawicieli przemysłu, rzemiosł, handlu, gospodarstwa domowego, po 1 z grupy pracodawców i 1 z grupy pracowników, wreszcie po 1 przedstawicielu inspektoratu pracy, szkolnictwa powszechnego, średniego i wyższego, szkoły zawodowej, szkoły przemysłu artystycznego, miejskiego urzędu zdrowia, miejskiego urzędu dobroczynności i miejskiego Urzędu opieki nad młodzieżą. Wprawdzie poradnia stoi na stanowisku, że każdy zgłaszający winien się poddać badaniom psychotechicznym, jednakowoż w pierwszych latach z braku odpowiedniej ilości aparatów można było tylko w ograniczonej ilości badania te przeprowadzić (w r. 1921 chłopców 91).

Charakterystycznem jest również jaki procent ogólnej młodzieży opuszczającej szkoły przychodzi do poradni. Dla przykładu weźmy tylko dwa lata (r. 1921 i 1923).

Rok	Liczba młodzieży korzystającej z poradni		Liczba młodzieży kończącej szkoły powszechne		szkoły średnie i wyższe
	męskiej	żeńskiej	męskie	żeńskie	
1921	612	649	1378	1198	205
1923	1152	749	1770	1294	216

W procentach obliczywszy wynika stąd, że w r. 1921 zgłosiło się do poradni 44·5% młodzieży męskiej, 54% młodzieży żeńskiej szkół powszechnych, z szkół średnich i wyższych nikt. Natomiast w roku 1923, 64·8% młodzieży męskiej, 57·7% młodzieży żeńskiej szkół powszechnych, i 50% młodzieży szkół średnich i wyższych, udzielono 108 porad.

Odczyty w szkołach dla młodzieży i rodziców tak się przyjęły, że w sezonie zimowym 2—3 razy w każdym miesiącu musiały się odbywać przy licznem gronie słuchaczy. W roku 1923, gdy w przemyśle i rzemiośle nastało silne przesilenie, zrazu mniejsze, potem i większe przedsiębiorstwa nietylko nie przyjmowały nowych uczniów, ale nawet zwalniały dawnych, toteż coraz liczniej zgłaszali się do poradni młodociani bezrobotni, których napływ przybrał takie rozmiary, że poradnia stanęła przed nowem zupełnie zadaniem i główną jej troską stała się niemożliwość produktywnej pracy, walka z pracodawcami o dotrzymanie warunków umowy, opieka nad bezrobotnymi. Zadania poradni przesunęły się i to w kierunku bardzo trudnym, bo opieki nad młodzieżą. Do tego dołączyła się jeszcze i ta okoliczność, że od 1 października 1923 r. rząd polecił poradniom pośrednictwo pracy dla wszystkich młodocianych do 18 r. życia. Chodziło tu o głęboko przemyślaną politykę zawodową państwa, aby młodocianych, u których dają się skonstatować wybitniejsze zdolności zawodowe, pouczać o korzyściach dalszej nauki zawodowej, oddzielić ich od ogólnej masy bezrobotnych i o ile możności roztoczyć nad nimi opiekę. To wszystko doprowadziło do ściślejszego kontaktu poradni z urzędami opieki społecznej nad młodzieżą. Ponieważ setki młodzieży wałęsały się po ulicach miasta i demoralizowały, przeto poradnia zaczęła myśleć o robotach przymusowych i udało się uzyskać pole pracy przy okopywaniu ogrodów, w spółdzielniach budowlanych, w magazynach, robotach ulicznych, a dla dziewcząt bez zajęcia urządzano dzienne kursa robót gospodarskich i rzemieślniczych. Udało się w ten sposób dużą część młodzieży odsunąć od zepsucia ulicy.

W miarę rozwoju swego poradnia coraz więcej była uznawana. Nietylko gmina, ale i większe firmy handlowe i przemysłowe same przysyłały odtąd kandydatów na posady do zbadania. Reprezentant poradni, bierze udział w posiedzeniu cechów, związków rodzicielskich, zjazdach rzemieślniczych, związków zawodowych itd. i gdzie tylko wchodzą w grę sprawy wyboru zawodu, lub nauki w zawodach. W r. 1924 rząd powierza poradniom zawodowym wystawianie książeczek roboczych; ta formalność wywiera bardzo duży wpływ na rozszerzenie się zakresu poradni, gdyż odtąd żadna umowa między pracodawcą a młodocianym robotnikiem względnie uczniem nie może być zawarta bez wiedzy, kontroli i wpływu poradni.

Przemysł, handel i rzemiosło nie odnoszą się już w Niemczech z takiem niedowierzaniem jak poprzednio do poradni, skoro same przekonały się, że opinje wydawane przez poradnię w większości wypadków sprawdzają się w praktyce i że dążeniem poradni jest dostarczyć pracodawcom rzeczywiście zdolniejszych jednostek. Dowodem tego wzajemnego zaufania jest znamienny fakt, że n. p. w r. 1924 na 728 wolnych miejsc 625 t. j. 86% zostało obsadzonych za interwencją i wskutek opinji poradni, a zatem poradnia wskutek swej ciągłej i wytrwałej działalności osiągnęła to, że prawie każdy rzemieślnik, kupiec, lub przedsiębiorca w Elberfeldzie przyjmuje pracownika na podstawie wyników badania poradni zawodowej.

III.

Miejski Instytut psychotechniczny w Hannowerze.

Kto obeznał się należycie z teoretycznemi podstawami poradnictwa zawodowego i rozporządza odpowiednią praktyką w tym kierunku, dla tego bardzo pożytecznem jest zwiedzenie miejskiego Instytutu psychologicznego w Hannowerze, który dzięki kierownictwu Dr. Hischego, jednego z najzdolniejszych psychotechników niemieckich, zajmuje zupełnie odrębne stanowisko wśród tego rodzaju instytutów. Już samo zewnętrzne wyposażenie instytutu jest niezwykłe, mieści się on w 3-piętrowym dużym budynku, zajętym w zupełności na cele psychotechniki. Kilka sal posiedzeń, 8 czy 9 sal na badania psychotechniczne, specjalnie duża sala na wykłady z dziedziny psychotechniki i poradnictwa zawodowego, specjalna sala na badania zbiorowe — słowem w gmachu tym jest miejsce na pogłębienie i rozwinięcie wszelkich zadań z psychotechniką i poradnictwem związanych. Jest tam równocześnie i poradnia zawodowa i pracownia psychotechniczna — obiema kieruje Dr. Hische — a oprócz tego podlega mu cały szereg poradni rozprószonych po mieście, Hannower ma bowiem przeszło 600.000 mieszkańców, jedna poradnia nie wystarczyłaby więc.

Instytut podzielony jest na 5 działów: Dział I. pedagogiczny, poświęcony jest głównie dwom dziedzinom: badaniom inteligencji i połączonym z tem licznym i trudnym zagadnieniom i sprawom metodyki psychotechnicznej. Do tego działu należy też poradnia zawodowa tem się cechująca, że każdy szukający porady zostaje psychotechnicznie zbadany.

Dział drugi odnosi się do psychologji i techniki zawodów. Główne zadanie polega na przeprowadzeniu analiz zawodowych i przeprowadzeniu badań psychotechnicznych, opartych na tych analizach. Badania te przeprowadzane są przeważnie na młodzieży męskiej i żeńskiej opuszczającej szkoły, a grupy zawodów odpowiadają potrzebom gminy.

W przeciwieństwie do ekonomiczno-psychologicznego działu, gdzie — jak przeważnie w życiu — grają rolę względy ekonomiczne — tutaj bada się motywy wyboru zawodu wyłącznie pod względem psychologicznym, łącząc działalność tego działu z poradniami zawodowemi, gdyż chodzi o nadanie chaosowi dążeń ludzkich pewnej stałej wytycznej, pewnej polityki zawodowej.

Dział III. ekonomiczno-psychologiczny zajmuje się tem samem zagadnieniem, jednak ze stanowiska społecznego. Przedmiotem badań są tu przeważnie nie szukający porady zawodowej, ale zwykle nieukwalifikowani robotnicy i robotnice, którzy nie pod wpływem jakichś specyficznych zdolności, lub zamiłowań, ale wskutek warunków ekonomicznych, lokalnych, naśladownictwa, przypadku obejmują pierwsze lepsze zajęcie. I tutaj cho-

dzi przedewszystkiem o odsunięcie sił niezdolnych, aby przemysłowi oszczędzić koszty niepotrzebnego kształcenia, a pracownikom zmartwień i przykrości. Okazało się, że nawet wewnątrz danego przedsiębiorstwa przemysłowego można zatrudnionych pracowników przesuwać odpowiednio do ich skłonności i zdolności, przyczem dział ten nietylko zajmuje się selekcją, ale śledzi dalsze życie tego, kto uznany zostaje za niezdolnego i stara się o znalezienie dla niego zajęcia odpowiadającego jego cechom psychicznym.

W badaniach tych okazało się, że panujące powszechnie pojęcia o mechaniczności zajęć w fabrykach są fałszywe, że najdrobniejsza nawet praca wymaga nietylko ręki, ale i głowy. Dr. Hische pokazywał mi wyniki badań przeprowadzonych nad pakowaniem keksów w kartony w fabryce keksów, gdzie pokazało się, że pewne czynności psychiczne specjalnie rozwinięte a potrzebne do tego zajęcia, nie są cechą wszystkich dziewcząt. Takie same badania przeprowadził on w fabrykacji ram drewnianych i gipsowych. A więc i te niekwalifikowane zawody mają też swoją wyraźną, duchową kwalifikację.

Dział IV. teoretyczny ma charakter wyłącznie naukowy i zajmuje się pracą badawczą zagadnień wysuniętych przez działy poprzednie. Psychotechnika, nie mając ściśle naukowo określonych podstaw wskutek chaosu poglądów panujących w dzisiejszej psychologji, musi sama torować sobie teoretyczno-naukowe podstawy.

Dział V. obejmuje budowę i cechowanie aparatów psychotechnicznych. Wiadomo, że fabryki trudniące się budową tych aparatów, niezawsze stoją na wysokości zadania, względnie kierują się wyłącznie względami handlowymi, sprzedając drogie komplety dyletantom-psychotechnikom. Otóż, kierując się potrzebą odczuwaną przez wszystkich fachowych poradników i psychotechników, dział ten wyprobowuje przedewszystkiem dla własnego użytku pracowni psychotechnicznej i własnych poradni aparaty, albowiem niedość jest aparat zakupić, trzeba go jeszcze — rzecz najważniejsza — umieć wycechować i sprawdzić.

Z zagadnień struktury i administracji samorządu Gminy m. Krakowa.

DR. MEDYŃSKI WŁADYSŁAW.

PSYCHOTECHNIKA I PORADNICTWO ZAWODOWE W AUSTRJI.

W Austrji opieka społeczna rozwija się bardzo pomyślnie, mimo trudności finansowo-gospodarczych, w jakich obecnie znajduje się państwo naddunajskie. W dziale opieki społecznej czołowe stanowisko zajmuje opieka nad młodzieżą, prowadzona w szerokiem zakresie przez t. zw. „Jugendfürsorgeamty". W dziale opieki społecznej doniosłą rolę odgrywa również poradnictwo zawodowe. Początki poradnictwa zawodowego w Austrji łączą się z inicjatywą poszczególnych jednostek, względnie grup, interesujących się danem zagadnieniem. Z czasem poradnictwo zawodowe stało się publicznem, organizacje i instytucje zainteresowane tworzą wspólne poradnie zawodowe. W Wiedniu powstała w r. 1921 poradnia zawodowa przy Izbie rzemieślniczej, bardzo szybko rozszerzyła swoją działalność; z czasem powstały poradnie zawodowe i na prowincji, jak w Wiener-Neustadt, Linzu, Klagenfurcie, Salzburgu, w górnej Austrji zorganizowano około 130 poradni przy szkołach powszechnych. W Gracu poradnia zawodowa rozwinęła się z państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

Na szczególną uwagę zasługuje poradnia zawodowa w Wiedniu. Poradnia ta składa się z dwóch działów, a to właściwej poradni i pracowni psychotechnicznej. Poradnia wiedeńska posiada obszerny lokal, składający się z 6 pokoi, w których urzędują lekarze i poradnicy. Ruch w poradni jest znaczny szczególnie od czasu wydania okólnika ministerjalnego w roku 1917 zwracającego uwagę na doniosłość poradnictwa zawodowego.

I tak miesięcznie:

	chłopców	dziewcząt	razem
wpływa zgłoszeń	732	483	1.215
porad udzielono	1.354	1.148	2.502
zgłoszona posad dla	188	146	334
umieszczono	162	142	304

W roku ubiegłym poradnia wiedeńska udzieliła porad zawodowych 3/4 całej młodzieży, kończącej szkoły powszechne. Gdy w r. 1925 udzielono 36.762 porad, to w r. 1927 ilość ich doszła już do 42.934, w roku zaś bieżącym ilość porad wzrasta stale. Punktem kulminacyjnym w poradnictwie był w roku 1927 miesiąc lipiec dla chłopców (2.932) a wrzesień dla dziewczyn (2.937). Wiedeńska poradnia zawodowa, podobnie jak wiele innych, zwraca specjalną uwagę na dokładną ocenę stanu zdrowia zgłaszających się, przytem nie ogranicza się tylko do zbadania ambulatoryjnego, lecz w wątpliwych przypadkach korzysta z rad klinicznych.

Poradnia wiedeńska zwraca dalej uwagę na możliwość umieszczania zbadanych w stosownych pracowniach, na pośrednictwo pracy. Dział ten rozwija się bardzo pomyślnie, gdyż zainteresowani wiedzą, iż poradnia poleci im zawsze zdolnych pracowników.

Współdziała z poradnią zawodową pracownia psychotechniczna, znajdująca się w tym samym gmachu. Nosi ona nazwę: Eignungsprüfungstelle beim Berufsberatungsamt der Gemeinde Wien".

Austrja posiada 3 publiczne i 3 prywatne pracownie psychotechniczne, z tych jedna wyżej wymieniona, druga „Psychotechnisches Institut der Industriellen Bezirkskommission Wien", oraz podobny instytut w Gracu. Badania psychotechniczne odbywają się również w dyrecji kolei, w zakładach przemysłowych Siemensa-Schuckerta, Siemensa i Halskiego oraz w dyrekcji kolei elektrycznej.

Szczególnie żywy ruch zaznaczył się w pracowni psychotechnicznej Komisji Obwodowej, w której dokonano w roku zeszłym około 5.000 badań. Pracownia ta jest obficie zaopatrzona we wszelkiego rodzaju aparaty, przybory i przyrządy do badania uzdolnień, szczególnie interesuje się badaniem pracowników lokomocyjnych, jak szoferów i motorowych. W badaniach tych pracownia wiedeńska doszła do dużej wprawy, osiągając wydatne wyniki. Na wzorach wiedeńskich powstały pracownie i poradnie prowincjonalne, które zyskują sobie coraz większe uznanie rodziców i zrozumienie wśród młodzieży.

Jak wielką rolę przypisuje Wiedeń poradnictwu zawodowemu świadczy fakt, że jednym z tematów Zjazdu lekarzy austrjackich było poradnictwo zawodowe, któremu poświęcono kilka referatów lekarskich, pedagogicznych i społecznych.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

OBWIESZCZENIA I ROZPORZĄDZENIA.

Regulamin dla Miejskiego Ambulatorjum dentystycznego.

§ 1.

Miejskie Ambulatorjum dentystyczne mieści się przy Miejskim Urzędzie Zdrowia i czynne jest codziennie od godziny 2 do 4-tej popołudniu, z wyjątkiem niedziel i świąt.

§ 2.

Miejskie Ambulatorjum dentystyczne jest oddziałem Miejskiego Urzędu Zdrowia, któremu służbowo podlega. Obowiązują je wszelkie zarządzenia i instrukcje wydane w przedmiocie opieki dentystycznej nad młodzieżą miejskich szkół powszechnych i wewnętrzne przepisy Magistratu, tyczące się pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszy gminnych w zakresie chorób jamy ustnej.

§ 3.

W sprawach natury osobistej, wynikających ze stosunku służbowego podlega kierownik Ambulatorjum wraz z całym personalem Prezydentowi miasta, względnie jego zastępcom na równi z urzędowym personalem Magistratu.

§ 4.

Personal Ambulatorjum stanowią: kierownik i podlegający mu asystenci, jedna siła administracyjno-techniczna, hygjenistki szkolne i obsługa.

§ 5.

Działalność Miejskiego Ambulatorjum dentystycznego obejmuje pieczę lekarską w zakresie dentystyki nad młodzieżą szkół powszechnych, oraz nad personalem miejskim, a przedmiotowo leczenie, wypełnianie i wyjmowanie zębów. Obowiązkiem personalu Ambulatorjum dentystycznego jest obok pracy ambulatoryjnej przeprowadzanie w godzinach rannych inspekcyj po szkołach, badanie stanu uzębienia dzieci szkół powszechnych, oraz pouczanie o hygjenie jamy ustnej i zębów.

§ 6.

O wynikach przeprowadzonych rewizyj po szkołach, zawiadamia Ambulatorjum Dyrekcję szkół, Radę szkolną, Miejski Urząd Zdrowia i rodziców.

§ 7.

Dla leczenia przyjmuje się do Miejskiego Ambulatorjum dentystycznego szkolnego dzieci tylko najbiedniejsze, inne skierowuje się do Ambulatorjum dentystycznego Kasy chorych, do Państwowych Poradni dentystycznych i do prywatnych lekarzy.

§ 8.

Dzieci opłacają przy wpisie do Miejskiego Ambulatorjum t. zw. wpisowe na cały rok szkolny i zwracają za materjały do plombowania zębów według cennika zatwierdzonego każdorazowo przez Prezydenta miasta. Wszelkie inne zabiegi lekarsko-dentystyczne, a więc wyjmowanie zębów, leczenie zębów i dziąseł, leczenie chorób jamy ustnej, wykonuje Ambulatorjum dentystyczne bezpłatnie.

§ 9.

Najbiedniejsze dzieci szkolne (świadectwo Dyrekcji szkoły, względnie świadectwo ubóstwa), dalej domy sieroce, Miejskie Zakłady wychowawcze, ochronki, schroniska, bursy i wogóle instytucje humanitarne, poświęcone ochronie dzieci uwolnione są od wszelkich opłat za zabiegi dentystyczne.

§ 10.

Opłaty powyższe idą na zakupno materjałów i artykułów dentystycznych, inne koszta związane z prowadzeniem ambulatorjum ponosi Gmina miasta Krakowa.

§ 11.

Przed rozpoczęciem roku budżetowego przedkłada kierownik Ambulatorjum projekt budżetu na rok przyszły, a po ukończeniu roku budżetowego sprawozdanie rachunkowe za rok ubiegły.

§ 12.

Kierownik Ambulatorjum obowiązany jest nadto składać M. Urzędowi Zdrowia, jako swej bezpośrednio przełożonej władzy perjodyczne miesięczne, kwartalne i roczne sprawozdania z działalności Ambulatorjum, w szczególności także z przeprowadzonych po szkołach rewizji uzębienia dzieci.

§ 13.

Personal Ambulatorjum dentystycznego ma prawo do urlopów odpoczynkowych według norm przyjętych w Magistracie dla pracowników miejskich.

Prezydent miasta:
Inż. *Karol Rolle* w. r.

L. 38832/1927
VII

Kraków, dnia 14 lutego 1928.

Rozporządzenie Magistratu o zamknięciach sklepowych.

ROZPORZĄDZENIE.

Na podstawie przepisów § 102 lit. n. i p. Statutu dla miasta Krakowa z dnia 6 października 1901, Dz. u. kr. Nr. 108, oraz §§ 20 i 21 ustawy budowniczej z dnia 18 lipca 1883 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 63 i rozporządzenia z dnia 30 września 1918 L. 72708/918-Ib,

wydaje Magistrat następujące przepisy, dotyczące urządzania i utrzymywania zamknięć w portalach, drzwiach, sklepowych, oknach wystawowych, gablotach i t. p.

§ 1.

Zamknięcia w portalach i drzwiach sklepowych, w oknach wystawowych, dalej zamknięcia wszelkiego rodzaju gablot oraz innych zewnętrznych urządzeń sklepowych mogą być wykonywane tylko za zezwoleniem Magistratu na podstawie planów, które mają odpowiadać przepisom ustawy budowniczej dla miasta Krakowa. Plany te mają nadto między innymi określać materjał, rozmiary, barwy, sposób umieszczenia i t. p.

§ 2.

Urządzenia wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia mają odpowiadać zasadom estetycznym i architektonicznym ze względu na całość fasady.

Urządzenia te w Dzieln. I, oraz w głównych ulicach innych dzielnic powinny być ile możności tak urządzone, aby po ich zamknięciu wnętrze wystaw sklepowych, gablot i t. p. było z ulicy widoczne (żaluzje ażurowe, siatki, kraty i t. p.).

§ 3.

Urządzenia wymienione w niniejszem rozporządzeniu mają być zawsze czysto i w należytym stanie utrzymane.

§ 4.

Przekraczający przepisy niniejszego rozporządzenia karani będą po myśli § 59, względnie 60, ustęp 30 Statutu gminnego dla miasta Krakowa przy zastosowaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 Dz. ust. Rzp. Nr. 9, poz. 89 grzywnami do wysokości 200 zł, względnie karą aresztu do 20-tu dni.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Magistrat podając niniejsze rozporządzenie do wiadomości, wzywa do ścisłego wykonywania przepisów w niem zawartych z tem, że winni przekroczenia tych przepisów narażą się niezależnie od odpowiedzialności karnej na usunięcie samowolnie umieszczonych urządzeń z urzędu na ich koszt i niebezpieczeństwo.

Prezydent miasta:

Inż. *Karol Rolle* w r.

L. VIII 1361/28. Kraków, dnia 27 lutego 1928.

Stałe stanowiska targowe.

Z powodu przepełnienia placów targowych Magistrat postanowił ze względów porządkowych wstrzymać wydawanie przekupniom zezwoleń na zajmowanie nowych stałych stanowisk targowych na wszystkich placach targowych na dalszy jeden rok, tj. do dnia 31 marca 1929 r.

Prezydent miasta:

Inż. *Karol Rolle* w. r.

L. 146/28.
B. a.

Wykaz

konsensów budowlanych, wydanych w lutym 1928 r.

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
		Dz. III.		
Dr. Jakób Kohn	dobud. w part.	Smoleńsk 15	Z. Szufa	4755
		Dz. V.		
Wacław Bezucha	nadbud. III p. i adapt. w niższych kondygnacjach	Długa 66	Filipkiewicz i Kolarzewski	5773
		Dz. VI.		
Regina Fick	nadbud. III p. bud. piwnic pod podwórzem	Lubomirskich 3	J. Kaczmarczyk	4995
		Dz. VII.		
Regina Pamm	łazienka z klozetem	Zielona 3	Lamensdorf	5769
Izak Horowitz	odbud. zniszczonych pożarem mieszkań w poddaszu ofic.	Dietla 36	E. Skawiński	13/28
Arnold Haber	nadbud. III p.	Starowiślna 49	A. Dostal	488/28
Kalman Liebeskind	przebud. ustępów na spłukiwane i na bud. otwart.	św. Gertrudy 20	J. Kolesiński	217/28
		Dz. VIII.		
Jan Michnik	pl. dodat. fasady i mieszkań z poddaszem	Mogilska boczna lk. 21/60	Z. Szufa	4756
Józef Rappaport	dobud. III p. domu	Brzozowa 5	Ł. Rock	5538
Gmina m. Krakowa	podziem. wychodek publ. z częścią nadziemną	Plac Nowy	Bud. miejskie	143/28
Szeim Klingsberg	kuczka drewniana w podworcu	Dietla 17	— — —	5112/27
		Dz. X.		
Artur Gabrjel Pemper	ustępy spłukiw.	Węgierska L. 3	Z. Grünberg	693/28
Marja Kaczmarczyk	dom parterowy z poddasz. i szopy gosp.	Twardowskiego 3 boczna	P. Kaczmarczyk	5765
Anna Giermek	domy gosp. przyziem. i mieszk.	Twardowskiego 79	Z. Prokesch	5859
Józef Żak	sień przejazdowa	Zielna 19	Skawiński	124/28

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
Dz. XI.				
Zofja Jankowska	pl. dodat. budow. I p. domu dobud. I p. ustępów	Skwerowa 50	J. Kryłowski	5319
Mieczysław Mąkoszewski	part. ofic. gospod.	Skwerowa 10	J. Stobiecki	5466
Dz. XII.				
Nachman i Zlata Lustgarten	II p. dom narożny	Senatorska 4	S. Baum	5176
A. Karwat i Z. Francki	III p. dom narożny	Zbieg ul. Ujejskiego i Syrokomli lk. 2057	— — —	3786
Dz. XIII.				
Marja Aurzadniczek	nadbud. I p.	Ks. Józefa L. 8	A. Kramarski	5007
Dz. XV.				
Ignacy Dembowski	prow. mur. szopa	J. Lea 33	J. Kolesiński	4112
Józef Graboś	dod. prow. part. hali na wozy samochod.	Kazimierza Wielk. 21	J. Bereta	4383
Anna Bałazowa, Aniela Szaramowa	szopa drewniana	Racławicka 10-12	F. Krzyżanowski	4531
Stanisław Domagalski	ogrodzenie od frontu real.	Józefitów 21	J. Kryłowski	4813
Władysław Kwieciński	oparkanienie real.	Misjonarska 3	— — —	5483
Dr. E. Rosenhauch	oparkanienie frontu od ul. J. Lea i Szopena	J. Lea Lwh. 300	Z. Hausner	4790
Dz. XVI.				
Zgromadzenie SS. Miłosierdzia	przebud. II p. domu, nadbudow. III piętra przeznaczona na lecznicę	J. Lea 65-67	J. Pokutyński	372/28
Piotr Mróz	dobud. I p. domu front. podwyż. starego frontow. domu part., bud. komórek z pralnią i oparkanienie	J. Lea 103	L. Lisowski	5595
Dz. XVII.				
Wilhelm Doubrawski	wozow. drewniana	Friedleina 20	Z. Szufa	5410
Katarzyna Kwaśna	przyziem. ofic. częściowo murowana częściowo drew.	Prądnicka rownoległa	Z. Prokesch	2989/27
Antoni Konik	dom przyziem., szopa drew. wychodek z dołem kloacz. i studnia	przedłuż. ul. Racławickiej przy drodze polnej lk. 415/1	J. Karwat	3484

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
Dz. XVIII.				
Jan i Marja Bieńczyccy	I p. i mieszk. mansardowe	Wiśniowa 8	— — —	4791
Ludwik Ciaputa	dom I p. i poddasze	Mogilska boczna lk. 21/73 i 21/77	E. Skawiński	5850
Dz. XIX.				
Józef i Helena Mondkiewicz	pl. dod. przyziemnej ofic.	Gliniana lk. 157/5	M. Stadnicki	4631
Salomon i Leon Kudler	dom II p. (pl. dod.)	Mogilska lk. 21/8	J. Karwat	4412
Jadwiga Wiatrowa	ofic. przyziemn. z poddasz.	Mogilska lk. 21/15	S. Skawiński	4614
Zacharjasz Berbelicki	mieszkanie z poddaszem	Pasterska 7	E. Skawiński	5329
Józef Kozak	dom I p. z poddaszem	Mogilska boczna lk. 21/48	Z. Szufa	4326
M. Urząd Poboru Opłat i Podatk. Pośrednich	rozbud. chłodni	Rzeźnicza	— — —	5069
Dz. XXI.				
Elektrownia Miejska	stacja transform. w fabryce »SOWA«	Płaszowska 42	Bielański	166/28
Franciszek Jakóbowicz	dom przyziem. z poddaszem (pl. dodat.)	Koszykarska 4	F. Zwoźniak	5374
Dz. XXII.				
Aron Selinger	II p. dom	Kalwaryjska 46	J. Kryłowski	5906
Wolf Haber	klozety	Czarnieckiego 6	J. Kryłowski	5950
Chiel Bruhand	pl. dod. nadbud. II p.	Plac Zgody 17	Z. Prokesch	159/28
Jakób Sterngast	I p. ofic.	Kalwaryjska 62	A. Dostal	5951
Mich. M. Dudzińska	domek w podwórzu na magazyn ew. na izbę stróża	św. Benedykta 13	A. Dostal	5890
Franciszek Godula	poddasz. mieszk. od podwórza	Salinarna 13	— — —	249/28

Prezydent miasta:

Inż. *Karol Rolle* w. r.

NOMINACJE.

P. inż. **Zygmunt Francki,** urzędnik techn. Elektrowni m., uchwałą Rady miasta z dnia 27 stycznia 1928 r. zamianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. extra statum starszym inżynierem Elektrowni miejskiej z poborami VI grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 1317/28).

P. **Rudolf Nowak,** st. inspektor techn. Elektrowni m., uchwałą Rady miasta z dnia 27 stycznia 1928 r. zamianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. extra statum kierownikiem ruchu Elektrowni miejskiej z poborami VI grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 1316/28).

P. Dr. **Jan Grabowski,** referent Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. st. referentem Magistratu z poborami VII grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 13638/27).

P. **Aleksander Łęcki,** referent Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. st. referentem Magistratu z poborami VII grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13639/27).

P. **Franciszek Strasik,** tyt. sekretarz Magistratu, uchwałą Rady miasta z dnia 27 stycznia 1928 r. zamianowany został z dniem 31 grudnia 1927 r. sekretarzem Magistratu z poborami VII grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 1228/28).

P. Dr. **Helena Kopaczowa,** prow. lekarz Żłóbka m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. lekarzem miejskim z poborami VIII grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13122/27).

P. Dr. **Stanisław Remin,** lekarz m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. lekarzem miejskim z poborami VIII grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 13119/27).

P. Dr. **Stefan Dzięcielewski,** prow. asystent Miejskiej Pracowni Chemicznej, na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. asystentem Miejskiej Pracowni Chemicznej z poborami IX grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13742/27).

P. **Janina Kazimiera 2-im. Karmańska,** praktykantka Elektrowni m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. nadetatowym kancelistą Elektrowni miejskiej z poborami IX grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 13156/27).

P. **Kazimierz Małecki,** magister praw, pomocnik kancel. Magistratu, na zasadzie postanowienia § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. aplikantem konceptowym z poborami IX grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12603/27).

P. **Jan Porzycki,** urzędnik kontrakt. Zakładu czyszczenia m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 października 1927 r. rachmistrzem Zakładu czyszczenia miasta z poborami IX grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 11779/27).

P. **Stanisław Aleksander Zbigniew 3-im. Sulikowski,** asystent kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. oficjałem kancelaryjnym Magistratu z poborami IX grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12989/27).

P. **Irena Bojarska,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Miejskiego Muzeum Przemysłowego z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13505/27).

P. **Wiktorja Chranicka,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 9285/27).

P. **Irena Furmankiewicz,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12457/27).

P. **Marjan Jagusiński,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. asystentem administracyjnym Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13519/27).

P. **Stanisław Kalista,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. asystentem administracyjnym Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13523/27).

P. **Albina Krausówna,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13513/27).

P. **Helena Przebindówna,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12462/27).

P. **Michalina Rumkówna,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą M. Zakładów Ceramicznych z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13514/27).

P. **Elżbieta Sękarówna,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12460/27).

P. **Zofja Sołtysówna,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12461/27).

P. **Irena Wallisówna,** pom. kancel. Magistratu, na zasadzie § 89 statutu m., mianowana została z dniem 1 stycznia 1928 r. prow. kancelistą Magistratu z poborami X grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 12458/27).

P. **Stefanja Zabierzewska,** kancel. Zarządu Wodociągu m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowana

została z dniem 1 stycznia 1928 r. asystentem rachunk. Zarządu Wodociągu m. z poborami X grupy uposażenia, szczebel **d.** (L. prez. 644/28).

P. **Antoni Banaś,** maszynista m., na zasadzie § 89 statutu m., otrzymał przy pozostawieniu w dotychczasowej grupie uposażenia ad personam tytuł mechanika miejskiego. (L. prez. 11322/27).

P. **Stanisław Kwiatek,** robotnik Wodociągu m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 lipca 1927 r. prow. ślusarzem Wodociągu miejskiego z poborami XII grupy uposażenia, szczebel **b.** (L. prez. 13026/27).

P. **Franciszek Mikosz,** etat. fornal M. Straży Pożarnej, z dniem 1 lutego 1928 r. przeniesiony został z etatu Miejskiej Straży Pożarnej na etat niższych funkcjonarjuszy miejskich, z tytułem służbowym woźnego miejskiego w XIV grupie uposażenia, szczebel **f.** (L. prez. 12129/27).

P. **Józef Sroka,** na zasadzie § 89 statutu m., przyjęty został z dniem 2 listopada 1927 r. na prow. strażaka M. Straży Pożarnej z uposażeniem XV grupy, szczebel **a.** (L. prez. 1198/28).

P. **Feliks Wierzba,** na zasadzie § 89 statutu m., przyjęty został z dniem 2 listopada 1927 r. na prowiz. strażaka M. Straży Pożarnej z uposażeniem XV grupy, szczebel **a.** (L. prez. 1199/28).

P. **Antoni Garzeł,** robotnik Wodociągu m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 lipca 1927 r. prow. pomocnikiem Wodociągu miejskiego z poborami XVI grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13010/27).

P. **Andrzej Karamański,** robotnik Wodociągu m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 lipca 1927 r. prow. pomocnikiem Wodociągu miejskiego z poborami XVI grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13011/27).

P. **Józef Kowalski,** robotnik Wodociągu m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 lipca 1927 r. prow. stróżem Wodociągu miejskiego z poborami XVI grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13012/27).

P. **Piotr Ludwikowski,** robotnik Wodociągu m., na zasadzie § 89 statutu m., mianowany został z dniem 1 lipca 1927 r. prow. pomocnikiem Wodociągu miejskiego z poborami XVI grupy uposażenia, szczebel **a.** (L. prez. 13013/27).

EMERYTURY.

P. **Józef Błotnicki,** naczelnik Wydziału, na zasadzie uchwały Rady miasta z dnia 23 grudnia 1927 r., przeniesiony został na zasadzie art. 28 lit. b. i c. statutu emer. dla pracowników Gminy stoł. król. m. Krakowa (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24 Nr. 12 Dz. rozp. m. Krakowa), z powodu przekroczenia 60 roku życia i uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego z dniem 31 grudnia 1927 r. w stały stan spoczynku i otrzymał począwszy od dnia 1 stycznia 1928 r. w myśl art. 12 statutu emer. ze względu na policzalną służbę w ilości 37 lat od uposażenia służbowego tj. V grupy, szczebel **f.** (L. prez. 12306/27).

P. **Marja Zawadzka,** wdowa po naczelniku M. Urzędu Poboru Opłat i Podatków Pośrednich, w myśl art. 36 i 37 statutu emer. dla pracowników Gminy m. Krakowa (uchwała z dnia 9 października 1924 r. L. prez. 2645/24), otrzymała od dnia 1 lutego 1928 r. począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią w wysokości 50% emerytury zmarłego męża miesięcznie w ilości 800 punktów oraz dodatek regul. w ilości 30 punktów i dodatek osobisty do emerytury wliczalny w ilości 150 punktów, tudzież pensję sierocą dla pozostałej córki Janiny Marji, urodz. 22 lipca 1909 r., do końca września 1928 r. miesięcznie po 200 punktów oraz dodatek regulacyjny po 8 punktów i dodatek osobisty po 37 punktów. (L. prez. 1182/28).

P. **Jan Stanisław 2-im. Dutkiewicz,** rysownik Budownictwa miejskiego, na zasadzie art. 28 lit. a. i c. statutu emer. dla pracowników Gminy m. Krakowa (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24 Nr. 12 Dz. rozp. m. Krakowa), przeniesiony został z powodu uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończenia 56 lat życia z dniem 29 lutego 1928 r. w stały stan spoczynku i otrzymał od dnia 31 stycznia 1928 r. w myśl art. 12 statutu emer. ze względu na policzalną służbę w ilości 35 lat od uposażenia służbowego tj. VIII grupy, szczebel **d.** (L. prez. 13529/27).

P. **Stanisław Łosiowski,** ogniomistrz M. Straży Pożarnej, na zasadzie art. 28 statutu emer. dla pracowników Gminy m. Krakowa (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24) przeniesiony został z powodu stwierdzonej przez lekarza miejskiego trwałej niezdolności do służby z dniem 31 stycznia 1928 r. w stały stan spoczynku i otrzymał od dnia 1 lutego 1928 r. w myśl art. 12 statutu emer. ze względu na policzalną służbę w ilości 38 lat od uposażenia służbowego tj. IX grupy, szczebel **f.** (L. prez. 13547/27).

P. **Feliks Franciszek 2-im. Czekaj,** sierżant M. Straży Pożarnej, w myśl art. 29 statutu emer. dla pracowników dla Gminy m. Krakowa (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), przeniesiony został z powodu stwierdzonej przez lekarza miejskiego trwałej niezdolności do pełnienia służby z dniem 31 stycznia 1928 r. w stały stan spoczynku i otrzymał począwszy od dnia 1 lutego 1928 r. w myśl art. 12 statutu emer. ze względu na policzalną służbę w ilości 35 lat od uposażenia służbowego tj. X grupy, szczebel **f.** (L. prez. 13537/27).

P. **Karol Strojek,** plutonowy M. Straży Pożarnej, w myśl art. 29 statutu emer. dla pracowników Gminy m. Krakowa (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), przeniesiony został z powodu stwierdzonej przez lekarza miejskiego trwałej niezdolności do pełnienia służby z dniem 31 stycznia 1928 r. w stały stan spoczynku i otrzymał od dnia 1 lutego 1928 r. w myśl art. 12 statutu emer. przy zastosowaniu uchwały Rady miasta z 3 kwietnia 1902 ze względu na policzalną służbę w ilości 35 lat od uposażenia służbowego tj. XII grupy, szczebel **f.** (L. prez. 13536/27).

P. **Jan Fil,** robotnik m. w M. Zakładach Ceram., zwolniony został z pracy w M. Zakładach Ceramicznych

z dniem 29 lutego 1928 r. a zarazem na zasadzie art. 26 statutu emer. (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), otrzymał w drodze łaski od 1 marca 1928 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej kwocie 60 (sześćdziesiąt) złotych miesięcznie. (L. prez. 13110/27).

P. **Józef Gąsiorowski,** cieśla miejski, zwolniony został z pracy w Budownictwie m. Oddział B. z dniem 29 lutego 1928 r. i zarazem na zasadzie art. 26 statutu emer. (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), otrzymał w drodze łaski od 1 marca 1928 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej kwocie 50 (pięćdziesiąt) złotych. (L. prez. 12943/27).

P. **Wojciech Śliwa,** cieśla Budownictwa m. O/B., na zasadzie art. 26 statutu emer. (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), otrzymał w drodze łaski od 1 kwietnia 1928 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej kwocie 100 (sto) złotych miesięcznie. (L. prez. 11206/27).

P. **Michał Wójcik,** robotnik m. w M. Zakładach Ceramicznych, zwolniony został od pracy w M. Zakładach Ceramicznych z dniem 29 lutego 1928 r. i zarazem na zasadzie art. 26 statutu emer. (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), otrzymał w drodze łaski od 1 marca 1928 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej kwocie 60 (sześćdziesiąt) złotych miesięcznie. (L. prez. 13111/27).

P. **Andrzej Żupnik,** b. robotnik Elektrowni m., na zasadzie art. 26 statutu emer. (uchwała z dnia 8 października 1924 r. L. prez. 2645/24), otrzymał w drodze łaski od dnia 1 lutego 1928 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej kwocie 30 (trzydzieści) złotych miesięcznie. (L. prez. 8902/27).

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie jawne 186 w kad. XIV z dnia **24 lutego 1928 roku.**

Obecni: *Przewodn. Prezydent m.* inż. Karol Rolle.

Wiceprezydent m. Witołd Ostrowski
„ Dr. Ludwik Schneider.
„ Dr. Piotr Wielgus.

Sekretarz Rady m. Franciszek Strasik.

Radców m. obecnych **53.**

Początek posiedzenia o godz. **6 wieczór.**

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne ku czci ś. p. Włodzimiery Szołayskiej.

Prezydent inż. K. Rolle poświęcił gorące wspomnienie pośmiertne ś. p. Włodzimierze Szołayskiej wygłaszając następujące przemówienie:

Adam i Włodzimiera Szołayscy we wrześniu 1904 roku ofiarowali na pomieszczenie zbiorów Muzeum Narodowego kamienicę przy ulicy Szczepańskiej 11, interesując się wybitnie zabytkami sztuki i kultury polskiej, będącemi chlubnem świadectwem naszej przeszłości i świadczącemi o żywotności naszego narodu w dobie bieżącej, chcąc im dać możność rozmieszczenia i oddania na użytek publiczny — oddali dla Muzeum tę realność.

Zmarła była filantropką, na modłę filantropów zagranicznych w granicach środków, jakiemi rozporządzała. Nie było większej czy mniejszej akcji społecznej, pukającej do ofiarności publicznej, w którejby z całem oddaniem się nie brała udziału, wnosząc tam hojną rękę, gdy sama ograniczała się do minimum, byle tylko nieść pomoc potrzebującym.

Dwie realności przy ulicy Zwierzynieckiej oddała Siostrom Felicjankom na cele szwalni dla dziewcząt, prowadzonej przez te zakonnice.

Wybitnie przyczyniła się do powiększenia funduszów związku nauczycielek przy ul. Zwierzynieckiej.

Początkowej akcji ks. Kuznowicza na rzecz chłopców rękodzielniczych dała w kamienicy swojej przy ul. Szczepańskiej przytułek, oddając do użytku chłopców dwie wielkie ubikacje, a na cele zebrań perjodycznych i narad swoje prywatne mieszkanie.

Przez szereg lat wraz z p. Wodzicką rozwijała szeroką i skuteczną działalność na korzyść pracownic w krakowskiej fabryce tytoniu.

W Związku niewiast katolickich i we wszystkich kobiecych stowarzyszeniach brała zawsze chętny i wybitny udział.

Filantropka z urodzenia, przekonania i życia żyła jakby tylko dla tego wyłącznie, by nieść pomoc społeczeństwu, wspierając czy to Stowarzyszenia, czy to poszczególne jednostki, a tych cichych ofiar, przy których nie wiedziała lewica co dawała prawica, jest niezliczona ilość.

Swoje mienie tak rozdała, że w chwili wybuchu wojny miała tylko dochody z czynszów przy ul. Szczepańskiej. Gdy wskutek spadku waluty wartość czynszów zeszła do minimum, ś. p. Zmarła głodowała, ona, która całe swe mienie rozdała na ulżenie biednym i głodującym. Mimo ciężkiej sytuacji materjalnej własnej, dzieliła się jeszcze i tem z biedniejszymi i potrzebującymi.

Przez całą wojnę nie pomijała żadnej sposobności by nieść pomoc czy to legjonistom, czy to dotkniętym wypadkami wojennymi. W mieszkaniu jej zbierały się zwerbowane przez ś. p. Zmarłą panie, które tam szyły ubranie i bieliznę dla potrzebujących.

Mąż ś. p. Zmarłej Włodzimiery, Adam Szołayski, pod wpływem tej przykładnej ofiarności swej żony oddał realność przy ulicy Starowiślnej na stypendja i zapomogi dla ubogiej młodzieży szlacheckiej.

Przemówienia Prezydenta m. wysłuchała Rada m. stojąc.

Wnioski nagłe.

Sekretarz odczytał następujący wniosek:

1. Rm. ks. Masnego i tow.:

„Społeczeństwo polskie zostało zaniepokojone wiadomością, że budynek Bibljoteki Jagiellońskiej grozi zawaleniem.

Dyrekcja Bibljoteki widziała się zmuszoną zamknąć dostęp do niektórych sal, przez co korzystanie z Bibljoteki zostało ograniczone ze stratą dla nauki.

Czem jest Bibljoteka Jagiellońska ze swymi nieocenionymi skarbami dla nauki i kultury, każdy dobrze rozumie.

Rada Miejska stoł. król. m. Krakowa w poczuciu wielkiej odpowiedzialności wobec Narodu za całość tej Skarbnicy kultury i najcenniejszego zabytku naszej promiennej przeszłości uchwala:

Wzywa się Prezydjum, aby poczyniło kroki u Wysokiego Rządu Rzeczypospolitej, który przyznał 1 miljon złotych na budowe nowego Gmachu Bibljoteki, aby się nie cofnął przed żadną ofiarą i bezzwłocznie na wiosnę bieżącego roku umożliwił rozpoczęcie budowy nowego gmachu Bibljoteki".

Nagłość wniosku poparto.

Rm. ks. Masny uzasadnił swój wniosek, poczem Rada m. wniosek niniejszy jednomyślnie uchwaliła.

2. Sekretarz odczytał następujący wniosek rm. Stączka i tow.:

„Stan ulic: Murowanej, Towarowej, Będzińskiej tudzież Dojazdowej, łączącej ulicę Królewską z Murowaną, a także Towarową z Kamienną, urąga obecnie najprymitywniejszym pojęciom o budowie i utrzymaniu dróg publicznych.

Przy lada odwilży lub obfitszym deszczu powstają na tych pseudodrogach bagna, utrudniające zupełnie dojazd i dowóz artykułów pierwszej potrzeby zamieszkującej tę dzielnicę licznej ludności, która regularnie opłaca wysokie podatki komunalne i rządowe.

Przeprowadzone w ubiegłym roku oświetlenie elektryczne tych dróg, wskazuje na to, że Zarząd miasta uważa te drogi zarówno w dzień jak w nocy za bardzo ważne arterje komunikacyjne. W istocie przejeżdża tędy codzień po kilkaset fur i samochodów miejskich, rozwożących szuter, zaś tuż przy bocznicy obok ulicy Kamiennej mieści się duża pracownia kamieniarska firmy Podgórski, przewożąca kołowo wielkie ilości surowca i materjału obrobionego.

Litość zbiera na widok zaprzęgów brnących w kałużach po osie!... Od podkopu przy ulicy Kamiennej aż do ulicy Królewskiej prowadzi też tędy chodnik dla pieszych, utrzymywany ongiś i starannie odwadniany przez władze wojskowe, które obok niego posiadają swoje zakłady przemysłowe. Obecnie o chodnik ten nikt się nie troszczy, skutkiem czego potworzyły się w nim liczne wyboje i kałuże błota nie mniejsze, niż na przyległym gościńcu.

Wylot ulicy Murowanej od północy zamknęły w czasie wojny austrjackie władze wojskowe dla swojego kaprysu. Bezmyślne to zarządzenie soldateski utrzymuje się dotąd w mocy, co zmusza mieszkańców tejże ulicy do okrążania po drogach i chodnikach, których stan powyżej opisano.

Wytyczona jeszcze przed wojną linja regulacyjna ulicy Dojazdowej od ulicy Królewskiej do Murowanej została dotąd przez Budownictwo miejskie częściowo tylko uwzględniona. Natomiast regulacji tej nie może doczekać się jej wylot na ulicę Królewską, gdzie z jednej strony usadowiła się wstrętna, od szeregu lat pustką stojąca szopa z desek, jakiejby Krakowowi nie pozazdrościła „Psia Wólka", a z przeciwnej strony zdobi tenże wylot niezwykły narożnik, wsunięty na głębokość 2-ch metrów w ulicę, a są to rudery chlewu i drewutni, jako pozostałość gospodarcza starej rogatki warszawskiej, tedy własności samego Magistratu. Przez wąską 3-metrową szyjkę ulicy z trudem przeciska się tędy gromada przechodniów i setki fur oraz samochodów magistrackich, rozwożących szuter. Cudem nazwać można, że miejsca tego dotąd nie nawiedziła katastrofa, wyczekująca widocznie na dalsze trwanie zaniedbania. Wkońcu zauważyć musimy braki w uregulowaniu ogromnego placu składowego S. A. Jaworznickiej, przedstawiającego obraz niesłychanego zaniedbania. Wszak z referatu barwnego p. Wiceprezydenta Sarego dowiedzieliśmy się, że Spółka ta świetnie prosperuje, dlaczegoż to wspólnik Magistrat nie wpłynie na ożywienie tego zupełnie dziś martwego objektu, przynoszącego niewątpliwie deficyt?...

Wobec powyższego podpisani wnoszą: Rada miejska wzywa Magistrat do niezwłocznego uporządkowania chodników i ulic oraz placów położonych pomiędzy ulicą Królewską, Kamienną i kolejowym dworcem przetokowym w dzielnicach XVII i XVIII. a dla przypilnowania niezwłocznego przeprowadzenia tej akcji wybiera komisję z trzech, która na następnem posiedzeniu Rady miasta zda sprawę ze stanu rzeczy.

Wniosek niniejszy uchwaliła Rada m. traktować regulaminowo, przekazując go Komisji drogowo-kanałowej.

Sekretarz odczytał następujący wniosek nagły:

Rm. inż. Drobniaka i tow. „Wobec uporczywie ponawiających się pogłosek o zamiarach Rządu przeniesienia Akademji Górniczej z Krakowa do Katowic, a mających niestety wszelkie cechy prawdopodobieństwa, wzywa się Prezydjum Miasta do zbadania prawdziwości tych pogłosek oraz do poczynienia wszelkich kroków celem uniemożliwienia raz na zawsze podobnych zamiarów.

Ze względu, że mimo przyznanych kredytów na dalszą budowę gmachu Akademji Górniczej w Krakowie, kredyty te nie są w dostatecznej mierze wyczerpywane, a robota nie posuwa się naprzód, wzywa się Prezydjum Miasta do poczynienia w miarodajnych sferach wszelkich jak najenergiczniejszych kroków, celem przyspieszenia robót i ukończenia budowy gmachu Akademji Górniczej w roku bieżącym".

Po uzasadnieniu nagłości przez rm. inż. Drobniaka i oświadczeniu się za wnioskiem rm. Potuczka, Oplustila i Holeksy, a po udzieleniu wyczerpujących informacyj o zamiarach władz centralnych co do Akademji Górniczej przez Prezydenta Rollego, wniosek niniejszy jednomyślnie uchwalono.

Udział Rady m. w dyrekcyjnej Radzie kolejowej.

Imieniem Prezydenta m. Wiceprezydent m. Dr. Wielgus proponuje jako przedstawicieli miasta Krakowa do dyrekcyjnej Rady kolejowej w Krakowie na członka P. Inż. Karola Rollego Prezydenta miasta zaś na zastępcę rm. p. Dra Wiktora Kuźniara.

Uchwalono. (L. prez. 1674/928).

Porządek dzienny.

I. Wybór członków w miejsce ubyłych do obwodowych komisyj wyborczych do Sejmu i Senatu.

Imieniem Prezydenta m., Wiceprezydent m. Dr. W i e l g u s przedkłada następujące wnioski:

Rada miejska uchwali:

W miejsce ubyłych członków względnie zastępców członków obwodowych Komisyj wyborczych dla okręgu głosowania miasta Krakowa wybranych przez Radę miasta w dniu 15 grudnia 1927 r. mianuje się:

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 2:

1) 2 członkiem w miejsce p. Dr Güntnera Rudolfa, p. Henryka Schiffa, Dyr. Drukarni ul. Dunajewskiego 5.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 3:

1) 3 członkiem w miejsce p. Engländera Abrahama, p. Weinsberga Chiela, ul. B. Joselewicza 4.

2) 4 członkiem w miejsce p. Dr Jurczyńskiego Hieronima, p. Władysława Hrebendę, urz. bank., ulica Szpitalna 20.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 4.

1) Zastępcą 3 członka w miejsce p. Dr Lewandowskiego Karola, p. Cholewińskiego Władysława urz. Mgtu, ul. Jabłonowskich 18.

2) Zastępcą 4 członka w miejsce p. Dr Ciećkiewicza-Marjana, p. Szumskiego Romualda, ul. Batorego 5.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 8.

1) Zastępcą 3 członka w miejsce p. Herzoga Samuela, p. Guzikowskiego Piotra, pl. Groble 4.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 9.

1) Zastępcą 3 członka w miejsce p. Hochwalda Szaji, p. Izydora Rappaporta, Aleja Krasińskiego 70.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 15.

1) 4 członkiem w miejsce p. Żychowicza Władysława, p. Dra Fellera Bronisława, ul. św. Jana 18.

2) Zastępcą 4 członka w miejsce p. inż. Sokołowskiego Tad., p. Pagacza Wład., wł. fabryki, ul. Batorego 5.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 16.

1) Zastępcą 2 członka w miejsce p. Rutkowskiej Marji, p. Chrzanowskiego Walerego, ul. Szlak 5/7.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 19.

1) 4 członkiem w miejsce p. Hoffmana Mikołaja, p. Padechowicza Marjana, ul. Smoleńska 9.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 27.

1) Zastępcą 3 członka w miejsce p. Dr Shneida Henryka, p. Chlipalskiego Tomasza, ul. Lubomirskiego 39.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 33.

1) Zastępcą 2 członka w miejsce p. Fedewicza Andrzeja, p. Gorczyńskiego Kazimierza, ul. Gazowa 8.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 36.

1) Zastępcą 3 członka w miejsce p. Bornsteina Süssmanna, p. Koppela Biegeleisena ul. św. Sebastjana 10.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 37.

1) 2 członkiem w miejsce Michalca Ludwika p. Dr Abelesa Alojzego, ul Dietla 83.

2) 2 członkiem w miejsce p. Wójcika Antoniego p. Funeka Stefana, kupca, ul. Bracka 13.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 40.

1) Zastępca 2 członka w miejece p. Dr Cieszyńskiego Jana, p. Dr Metha Adolfa, ul. Starowiślna 39.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 42.

1) 2 członkiem w miejsce p. inż. Klewskiego Zygmunta, Weisslitza Adolfa, ul. Kupa 3.

2) 4 członkiem w miejsce p. inż. Żurka Adolfa, p. Wrońskiego Eugenjusza, ul. Jakóba 9.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 44.

1) 2 członkiem w miejsce p. Dr Więcława Teofila, p. Raczyńskiego Władysława, dzierżawcę, Kapelanka.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 46.

1) 4 członkiem w miejsce p. Dr Sawickiego Ludomira, p. Serafina Antoniego, ul. Madalińskiego 18.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 47.

1) Zastępcą 2 członka w miejsce p. Kozłowskiego Zdzisława, p. Jezierskiego Adama, ul. T. Kościuszki 21.

2) Zastępcą 4 członka w miejsce p. Łodzińskiego Karola, p. Pudłowskiego Ludwika, ul. T. Kościuszki 56.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 52.

1) 4 członkiem w miejsce p. Rutkiewicz Anny, p. Rutkiewicza Piotra, ul. Kazimierza Wielkiego 45.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 63.

1) Zastępcą 2 członka w miejsce p. Paprochy Józefa, p. Koszyka Jana, ul. Zamojskiego 29.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 66.

1) 2 członkiem w miejsce p. Tokarza J., p. Sopickiego Stanisława, Kanonicza 15.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 67.

1) 3 członkiem w miejsce p. Siekierskiego Jana, p. Dyrcza Józefa, ul. Traugutta 11.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 68.

1) 2 członkiem w miejsce p. Bierczyńskiego Antoniego, p. Dr Motykę Ludwika, ul. św. Wawrzyńca 5.

W Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 70.

1) Zastępcą 1 członka w miejsce Dra Wolfa Emunela, p. Dawida Herziga, ul. Krakusa 20.

2) Zastępcą 4 członka w miejsce p. Kamińskiego Stanisława, p. Kałużę Józefa, ul. Przystanek 4.

Prez. R o l l e zarządził głosowanie kartkami, powołując na skrutatorów rm. B i e l e s i a i O p l u s t i l a. W y n i k g ł o s o w a n i a o g ł o s i ł P r e z. R o l l e: Z a p r z e d ł o ż o n ą l i s t ą n a 41 g ł o s u j ą c y c h o ś w i a d c z y ł o s i ę 39 r a d c ó w m. w o b e c c z e g o c a ł ą l i s t ę p r z y j ę t o.

N a w n i o s e k rm. C h w a s t k a n a s t ę p u j ą c e s p r a w y u c h w a l i ł a R a d a m. **„an bloc“.**

II Upoważnienie Prezydenta miasta do odroczenia terminu zapłaty należytości z tytułu zwrotu kosztów budowy nowych ulic i chodników.

Wniosek komisji drogowo-kanałowej i gruntowej: Rada miasta uchwali:

A. Upoważnia się P. Prezydenta po myśli § 82 statutu m.

1) do odroczenia do 6 miesięcy terminu zapłaty należytości z tytułu zwrotu kosztów budowy nowych ulic i chodników publicznych lub kosztów regulacji i urządzenia już istniejących ulic i chodników publicznych,

2) do wydania zezwoleń na spłatę ratalną tejże należytości,

3) do zarządzenia zabezpieczenia hipotecznego pretensji Gminy z powyższego tytułu, o ile uzna to za wskazane, oraz w razie zezwolenia na spłatę ponad 24 rat miesięcznych, gdy cała należytość przekracza 2.000 zł.

B. Wszystkie inne sprawy wynikające z § 16 a) i b) noweli do ustawy budowniczej z dnia 28 marca 1910 r. Nr. 89 Dz. U. kr., a należące do kompetencji Rady miasta, przekazuje się po myśli § 82 stat. m. do załatwienia Komisji drogowo-kanałowej i gruntowej.

(L: I. 579/28)

Sprawozdawca: Radca m. Potuczek.

Uchwalono.

III. Statut podatku od premji ubezp. na rzecz gm. m. Krakowa.

Wniosek Sekcji II i III.

Rada miasta uchwala:

Uchwala się załączony statut o podatku od premij ubezpieczeniowych na rzecz Gminy miasta Krakowa.

(L. Mgt. II 35650/27)

Referent st. r. Mgtu Dr. Wydro.

Uchwalono.

PROJEKT.

Statut o podatku od premij ubezpieczeniowych na rzecz Gminy miasta Krakowa.

§ 1.

Na zasadzie art. 20 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. Dz. U. Nr. 94 poz. 747 Gmina m. Krakowa jest uprawniona do poboru podatku od premij ubezpieczeniowych, płaconych na podstawie ustawy lub umów o ubezpieczenie od ognia.

§ 2.

Podatkowi podlegają wszelkie ubezpieczenia, dokonane na zasadzie ustawy lub umów, zawartych z instytucjami dla tego celu istniejącemi, o ile chodzi o ubezpieczenia przedmiotów, w Krakowie położonych.

§ 3.

Podatek wynosi 5% czystej składki ubezpieczeniowej, uiszczonej każdorazowo w instytucjach ubezpieczenia tj. bez ubocznych dodatków, płaconych z tytułu opłaty stemplowej, należytości administracyjnej i t. p.

§ 4.

Podatek opłacają osoby ubezpieczające równocześnie z uiszczeniem składki ubezpieczoniowej. Instytucje ubezpieczenia winny pobierać przypadający podatek od dotyczących osób i pobrany w danym miesiącu wnosić do Głównej Kasy miejskiej do dnia 6 każdego następnego miesiąca za osobnymi na przepisanym formularzu urzędowym sporządzonymi wykazami: 1) które mają podawać imię i nazwisko ubezpieczającego i ubezpieczonego oraz adres tychże, 2) wysokość uiszczonej składki asekuracyjnej, 3) kwotę pobranego podatku.

§ 5.

O ile osoby ubezpieczające, zamieszkałe w Krakowie, dokonały lub dokonują ubezpieczenia w instytucjach pozamiejscowych i tam wnoszą składki ubezpieczeniowe, są obowiązane wpłacać podatek bezpośrednio w Głównej Kasie miejskiej w Krakowie na podstawie osobnych nakazów płatniczych i w celu wymiaru i poboru podatku winny zgłosić Magistratowi zawartą umowę o ubezpieczenie względnie podać potrzebne szczegóły i daty do dni 6-ciu po zawarciu umowy, względnie po wejściu w życie niniejszego statutu.

§ 6.

Instytucje ubezpieczeniowe, działające w obrębie miasta Krakowa, są odpowiedzialne wobec Gminy miasta Krakowa za należyty pobór i odprowadzanie podatku.

§ 7.

Niezapłacony w terminie podatek, ściągnie Magistrat w drodze egzekucyjnej wraz z należnemi odsetkami za zwłokę od osób, odpowiadających za podatek.

§ 8.

Nad przestrzeganiem przepisów niniejszego statutu czuwa Magistrat. Dla kontroli prawidłowego poboru podatku organa kontrolne Magistratu są uprawnione do wglądu w księgi dotyczącej instytucji ubezpieczeniowej.

§ 9.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku należy wnosić w myśl art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 Dz. U. Nr. 94 poz. 747 do Województwa w Krakowie za pośrednictwem Magistratu miasta Krakowa w ciągu dni 14 po doręczeniu orzeczenia wymiarowego. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku zapłaty podatku.

§ 10.

Winni przekroczeń przepisów tego statutu będą karani według art. 62—67 ustawy z 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. Nr. 94 poz. 747, o ile czyn karygodny nie podlega ukaraniu według przepisów ustawy karnej.

§ 11.

Niniejszy statut wchodzi w życie od dnia ogłoszenia po zatwierdzeniu przez Władzę nadzorczą.

IV. Park w Dębnikach.

Wniosek Sekcji I.

Rada m. uchwali:

1. Zatwierdza się projekt parku miejskiego na Skałach Krzemionki w Dębnikach przy ul. Tynieckiej, według planu Bud. miej. Oddz. B. z dnia 7 listopada 1927 roku.

2. Jako południowo-wschodnią granicę przyszłego parku zatwierdza się linję oznaczoną na powyższym planie kolorem czerwonym i głoskami:

a—b—c—d—e—f—g—h—i—j

3. Zatwierdza się w miejsce obecnej drogi liczba kat. 345/1, która zostaje włączoną w obręb przyszłego parku — otwarcie z urzędu ulicy okrążającej park od strony południowo-wschodniej, a mającej łączyć ulicę Zielną z ulicą Tyniecką z linją regulacyjną oznaczoną na powyższym planie głoskami: K—b—m—n od strony południowej w odstępie 18 metrów od granicy parku w punkcie 2) ustalonej.

4. Odgraniczenie parku od strony Wisły stanowić będzie ulica Tyniecka.

5. Jako granicę między przyszłym parkiem a częścią Skał Krzemionki użytkowaną przez M. Zakłady Ceramiczne ustala się linję oznaczoną na powyższym planie Bud. miej. Oddz. B. głoskami: a—o—p—r.

6. Do zalesienia ochronnego przeznacza się cały obszar przyszłego parku z wyjątkiem przestrzeni przytykającej do ul. Tynieckiej na długości między grotą 4-tą a kamieniołomem miejskim, oraz najwyżej położonej części wzgórza Krzemionki (obecnie szaniec wojskowy na parceli lk. 317).

Przestrzenie te w granicach oznaczonych na planie Bud. m. kolorem jasno zielonym, należy utrzymać niezalesione, jako polany do zabaw i miejsca pod przyszłe urządzenia, pawilony restauracyjne, rozrywkowe i t. p.

Sprawozdawca rm. Dr. Muczkowski.

Uchwalono. (L. M. 2987/1927 Bb.).

V. Sprawa gruntu dla Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Urzędników stoł. król. miasta Krakowa pod budowę domu.

Wniosek Sekcji I.

Rada m. uchwali:

I. Sprzedać Towarzystwu Wzajem. Pomocy Urzędników Gminy stoł. król. miasta Krakowa na cele budowy domu parcelę gm. lkat. 1991/19 lwh. 2955 (parcela pofort. Nr. 54) oznaczoną na planie Budownictwa miejsk. Oddz. B. z dnia 10 lutego 1928 r. kolorem niebieskim o powierzchni 656 m. kw. pod następującymi warunkami:

1. Grunt powyższy sprzedaje Gmina w stanie wolnym od długów i ciężarów za cenę ryczałtową w kwocie 6.955 złotych.

2. Cena ta będzie wypłacona do 3 lat, licząc od dnia uzyskania konsensu na zamieszkanie budynku na powyższym gruncie wystawić się mającego — bez liczenia jakichkolwiek odsetek.

3. Towarzystwo zobowiąże się rozpocząć budowę domu na sprzedanym gruncie do jednego roku licząc od dnia podpisania kontraktu.

4. W razie nierozpoczęcia budowy w zakreślonym terminie — Gminie miasta Krakowa przysługuje prawo odkupu za cenę ustaloną kontraktowo.

5. Realność powyższa nie może być sprzedana przez Towarzystwo bez zezwolenia Gminny, a to aż do czasu uzyskania konsensu na zamieszkanie, względnie używanie budynku.

Zakaz ten będzie zaintabulowany.

6. Gmina m. Krakowa zezwala, aby na powyższej parceli został wybudowany dom 5-cio piętrowy do maksymalnej jednak wysokości 22 m.

7. Koszta kontraktu, stempli, intabulacji, mapek i pomiarów oraz należytość przenośną poniesie nabywające Towarzystwo.

8. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta miasta względnie jego zastępcy — pp. radców m. Inż. Aleksandra Adelmana i Dra Józefa Muczkowskiego, a w razie przeszkody u któregokolwiek z nich pp. radców m. Dra Ludwika Merza i Dra Adama Müllera lub innych pp. radców m., upoważnionych ogólnie do podpisywania kontraktów.

II. Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Urzędników Gminy miasta Krakowa zrzeknie się prawa budowli ustanowionego na parcelach gminnych lkat. 350/4, 350/5 i 353/2 lwh. 8 Dz. VI kontraktem z dnia 21 września 1925 i zezwoli, aby to prawo budowli zostało wykreślone z ksiąg gruntowych.

Sprawozdawca rm. Pachoński.

Uchwalono. (L. M. 6. 110/27-I).

VI. Sprawa nabycia gruntów dla Zarządu Wodociągu miejskiego.

Wniosek Komisji dla Zakładów przemysłowych:

Rada miasta uchwali:

Rada miasta uchwali zmianę punktu 3-go uchwały Rady miasta powziętej na posiedzeniu w dniu 20 stycznia 1927 r.

Punkt 3-ci tej uchwały ma brzmieć: 3) Sprawy nabywania gruntów wartości powyżej 10.000 zł., oraz pozbywania i obciążania nieruchomości.

(L. 161/2 927.).

Sprawozdawca Dyr. Zarządu Wodociągu miejskiego inż. Jaszczurowski.

Uchwalono.

VII. Kontrakt kupna-sprzedaży nabycia gruntu dla Zarządu Wodociągu m. od p. Norberta Kuska.

Wniosek Komisji Zakładów przemysłowych:

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się kontrakt kupna-sprzedaży zawarty między Gminą m. Krakowa jako stroną kupującą, a p. Norbertem Kuskiem, jako sprzedającą p. gr. lk. 400/2 z własności lwh. 180 ks. gr. gm. kat. Bielany o pow. 3 a 48 m^2 p. gr. lk. 398/8 o pow. 68 m^2 i p. gr. lk. 399/2 o pow. 1 a 32 m^2 z własności lwh. 183 a ks. gr. gm. kat. Bielany, czyli razem 5 a 48 m^2 = 152.3 s^2 za cenę 533 złotych, licząc 1 s^2 = 3.50 zł., oraz 25 złotych tytułem odszkodowania za uprawę i obsianie gruntu.

2) Zakupione parcele gruntowe użyte będą pod budowę rezerwowego rurociągu pompowego.

3) Koszta kupna tych parcel, oraz koszta związane z kontraktem i intabulacją pokryje fundusz wodociągowy z działu: Wydatki nadzwyczajne § 35.

(L. 113/3 928 Ż. W. M.).

Sprawozdawca Dyr. Wodociągu miejskiego inż. Jaszczurowski.

Uchwalono.

VIII. Kontrakt kupna-sprzedaży nabycia gruntu dla Zarządu Wodociągu miejskiego od p. Katarzyny Korczykowej.

Wniosek Komisji Zakładów przemysłowych:

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się kontrakt kupna-sprzedaży zawarty między Gminą m. Krakowa, jako stroną kupującą, a p. Katarzyną z Kaszubów, 1-^{0} Gażłową, 2-^{0} Korczykową, jako stroną sprzedającą p. gr. lk. 826 z własności lwh. 336 ks. gr. gm. kat. Bielany o pow. 26

a 69 m^2, czyli 742 s^2, za cenę 3.339 złotych, licząc 1 s^2 = 4.50 zł., oraz 100 zł. tytułem odszkodowania za uprawę gruntu.

2) Zakupiony grunt użyty będzie pod budowę rezerwowego rurociągu pompowego i pod budowę wału powodziowego dla ochrony Zakładu pomp w Bielanach.

3) Koszta kupna tej parceli, oraz koszta związane z kontraktem i intabulacją pokryje fundusz wodociągowy z działu: Wydatki nadzwyczajne § 35.

Uchwalono. (L. 108/4 928 Z. W. M.).

IX. Kontrakt kupna-sprzedaży nabycia gruntu dla Zarządu Wodociągu m. od p. Stanisława Suskiego.

Wniosek Komisji Zakładów przemysłowych:
Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się kontrakt kupna-sprzedaży zawarty między Gminą m. Krakowa, jako stroną kupującą, a p. Stanisławem Suskim, jako stroną sprzedającą p. gr. lk. 827/1 z własności lwh. 19 ks. gr. gm. kat. Bielany o pow. 626 s^2, czyli 22 a 50 m^2 za cenę 2.817 zł., licząc 1 s^2 = 4.50 zł., oraz 100 zł. tytułem odszkodowania za uprawę gruntu.

2) Zakupiony grunt użyty będzie pod budowę rezerwowego rurociągu pompowego i pod budowę wału powodziowego dla ochrony Zakładu pomp w Bielanach.

3) Koszta kupna tej parceli, oraz koszta związane z kontraktem i intabulacją pokryje fundusz wodociągowy z działu: Wydatki nadzwyczajne § 35.

Uchwalono. (L. 65/4 928 Z. W. M.).

X. Budowa domu w Dz. XV Zakładu pensyjnego dla funkcjonarjuszy państwowych.

Wniosek Sekcji I:
Rada miasta uchwali:

Reasumuje się uchwałę Rady miejskiej z dnia 4/XI 1919 r. do L. 123330/13-Bb i zezwala się na parc. lk. 8/65 Dz. XV własnością Zakładu pensyjnego dla funkcjonarjuszy będącej, wybudować dom o wysokości 23·50 m na całej długości frontu do ulicy Wybickiego i Pomorskiej, natomiast na froncie do ulicy Sienkiewicza tylko na długości 30 m, licząc od narożnego punktu ulicy Wybickiego.

Sprawozdawca wiceprez. Ostrowski.
Uchwalono.

XI. Zamiana gruntów Gminy m. Krakowa i P. P. Godlewskich.

Wniosek Sekcji I:
Rada miasta uchwali:

I. Odstąpić na własność wspólnie P. P. Prof. Dr. Emilowi i Jadwidze Annie z Dydyńskich Godlewskim część parceli gminnej lkat. 2323/8, objętej lwh. 1 ks. gr. gm. kat. Kraków-Zwierzyniec, oznaczoną kolorem niebieskim na planie Budownictwa miejskiego Oddział B. z dnia 13 lutego 1928 r. o powierzchni około 1543 m. kwadr. wzamian za parcele lkat. 1779/8, 1779/9, 1779/10, 1781/3, 1782/1, 1782/2, 1782/3 objęte lwh. 940 ks. gr. gm. kat. Zwierzyniec o łącznym obszarze 1543 metr. kwadr. pod następującymi warunkami:

1) Wartość jednego metra kwadratowego obu zamienianych gruntów przyjmuje się na 23·80 (dwadzieścia trzy 80) (100) złotych.

2) P. P. Godlewscy wybudują na nabytym gruncie dom wolno stojący w odległości przynajmniej 5 (pięć) metrów od granicy wschodniej i południowej parceli a w odstępie conajmniej 6 (sześciu) metrów od linji regulacyjnej przedłużonej ul. Wolskiej i zastosują się przytem do przepisów normujących budowę domów w tej części miasta.

3) Gmina m. Krakowa przedłuży własnym kosztem ulicę Słoneczną, aż do przyszłego przedłużenia ul. Wolskiej i urządzi tę ulicę Słoneczną przed częścią parceli lkat. 2328/8, będącą przedmiotem zamiany, tj. wykona tor jezdny i krawężniki we właściwej niwelecie, oraz kanał uliczny, przewody wodociągowe, gazowe i elektryczne a to do 3 (trzech) miesięcy od ukończenia domu na wspomnianej parceli. Natomiast koszta chodnika przy ul. Słonecznej od strony tejże parceli poniosą w całości P. P. Godlewscy względnie ich prawni następcy.

4) P. P. Godlewscy, względnie ich prawni następcy pokryją należytość za urządzenie przyszłego przedłużenia ulicy Wolskiej wzdłuż powyższej części parceli lkat. 2328/8 w rozmiarach określonych przez § 16 a ustawy z 28 marca 1910 r. Nr. 89, Dz. u. kr. gal., z tem jednak ograniczeniem, iż będą liczone tylko koszta urządzenia ulicy na szerokości 20 (dwudziestu) metrów i nie będą uwzględnione koszta gruntów pod te ulice użytych. Koszta chodnika przy przedłużonej ul. Wolskiej wzdłuż wspomnianej parceli poniosą P. P. Godlewscy, względnie ich prawni następcy w rozmiarach oznaczonych w § 16 b powołanej ustawy. Gmina jednak nie bierze żadnego terminowego obowiązku co do urządzenia przedłużonej ul. Wolskiej.

5) Strony kontraktujące odstępują sobie grunty, będące przedmiotem zamiany, w stanie wolnym od długów i ciężarów.

6) Koszta kontraktu, intabulacji, legalizacji, planów i pomiarów, manipulacji oraz ewentualne stemple i należytość przenośną ponoszą obie strony po połowie.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta miasta, względnie jego zastępcy P. P. Radców m. inż. Fr. Drobniaka i J. Marskiego, a w razie przeszkody u któregokolwiek z nich P. P. Radców m. inż. J. Peltza, Z. Siemka, lub innych P. P. Radców m. upoważnionych ogólnie do podpisywania kontraktów.

III. Grunt lwh. 940 gm. kat. Zwierzyniec nabywa Gmina m. Krakowa na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzecz. P. z dnia 22 kwietnia 1927 r. Nr. 42, poz. 372, Dz. U. Rz. P. o rozbudowie miast na cele budowlano-mieszkaniowe. (L. 8727/27 I.).

Sprawozdawca rm. inż. Drobniak.
Uchwalono.

XII. Regulacja części noyau podgórskiego między Wisłą a ul. Dekerta.

Wniosek Sekcji I.
Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się dla ulicy Romanowicza w Podgórzu z otwarciem przedłużenia jej do Wisły linje re-

gulacyjne według linji czerwonych oznaczonych na planie Budownictwa m. B. z dnia 9 lipca 1927 literami:

a—b—c—d—e—f

od strony zachodniej zaś

g—h, i—j—k, l—m

od strony wschodniej.

2) Zatwierdza się urządzenie powyższej ulicy według powyższego planu Budownictwa m. Oddz. B. jako dalszego ciągu aleji obwodowej.

(L. M. 4354/27 B. b.)

Sprawozdawca r. m. Breuer.

Uchwalono.

XIII. Regulacja błoń mniejszych na granicy Zakrzówka — Borku Fałęckiego.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się linje regulacyjne ulicy Kobierzyńskiej w Zakrzówku Dz. X na długości między projektowanym kanałem żeglownym a granicą Kobierzyna, oznaczone na planie Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 31 grudnia 1927 r. kolorem czerwonym i głoskami:

a—b—c—d—e—f—g—h—i—k

od strony północnej, zaś głoskami:

l—m—n—o—p—r—s—t—v—w

od strony południowej.

2) Zatwierdza się otwarcie z urzędu ulicy wzdłuż granicy między Borkiem Fałęckim a pastwiskiem miej. (parcela lk. 567) (1) w Zakrzówku z liniami regulacyjnemi oznaczonemi na powyższym planie Budownictwa miej. Oddz. B. głoskami:

A—B—C

od strony północnej, oraz

u—v

od strony południowej.

3) Zatwierdza się linje regulacyjne drogi lk. 567/2 i lk. 876 oznaczone na powyższym planie głoskami:

O—E—F—G—f—H—J

po stronie wschodniej, zaś głoskami:

L—o—g—K

po stronie zachodniej.

4) Zatwierdza się w myśl § 16 a ust. bud. krak. otwarcie z urzędu ulicy wzdłuż granicy między Gminą Kobierzyn a pastwiskiem miej. w Zakrzówku (parcela lk. 567/3), z linją regulacyjną oznaczoną na planie Bud. miej. Oddz. B. czerwono głoskami:

I—N—M—L

od strony pastwiska miejskiego w Zakrzówku.

5) Zatwierdza się otwarcie z urzędu uliczki na parceli miejskiej lk. 566/1 mającej tworzyć w przyszłości połączenie ulicy Kobierzyńskiej z przewidywaną drogą równoległą nad przyszłym kanałem spławnym, z linjami regulacyjnemi oznaczonemi na planie Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 31 grudnia 1927 czerwonemi głoskami:

O—e

od zachodu, zaś

d—P

od wschodu, w odstępie 15 metrów. (L. M. 504/27 B. b.).

Sprawozdawca r. m. Rakisz.

Uchwalono.

XIV. Regulacja ul. Bartosza Głowackiego w Dz. XVI.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się linje regulacyjne ul. Bartosza Głowackiego dz. XVI oznaczone na planie Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 25 listopada 1927 r. czerwono i literami:

a—b—c—d—e—f

wraz z linją budowlaną

a_1—b_1—c_1—d_1—e_1—f_1 od strony zachodniej oraz literami:

g—h—i—j

wraz z linją budowlaną

g_1—h_1—i_1—j_1 od strony zachodniej.

2) Zatwierdza się dla ul. Bartosza Głowackiego sposób zabudowania zwarty bez suteren i oficyn o wysokości najmniej 12 m. (L. M. 3912/1927 B. b,). Sprawozdawca r. m. Liebling.

Uchwalono.

XV. Otwarcie ul. Na Dołach w dz. XXII.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się otwarcie z urzędu na podstawie § 16 a ust. bud. m. krak. przedłużenia ulicy „Na dołach“ na Zabłociu, w Podgórzu Dz. XXII, do wału kolejowego według planu Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 9 lipca 1927 zgodnie z planem generalnym tej części miasta z dnia 18/XII 1926.

2) Zatwierdza się linje regulacyjne ulicy „Na dołach“, według linji czerwonych na planie Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 9 sierpnia, 1927, oznaczonych literami: a—b, c—d—e, f—g od strony północno-zachodniej, zaś h—i—j, k—l, m—n od strony południowo-wschodniej.

3) Zatwierdza się dla gruntów do powyższych linji przyległych sposób zabudowania zwarty.

4) Zatwierdzenie ewentualnego podziału realności odnośnie do parcel od powyższej ulicy uzależnić należy od czasowego zabezpieczenia im prawa przechodu i przejazdu z ulicy Dekerta do czasu przeprowadzenia ulicy na gruntach wojskowych. (L. M. 3689/1927 B. b.).

Sprawozdawca r. m. Breuer.

Uchwalono.

XVI. Linja regulacyjna dla drogi polnej lk. 1727 w Dz. XVII vis à vis dawnej Szkółki drzewek.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się linje regul. drogi gminnej lk. 1727 w dz. XVII oznaczone na planie Bud. m. B z dnia 19.XII 1927 czerwono i literami: a—b—c wraz z linją budowlaną a'—b'—c' od strony północnej, oraz literami d—e—f wraz linją budowlaną d'—e' od strony południowej.

2) Zatwierdza się dla powyższej ulicy sposób zabudowania domami wolno stojącymi lub łączonymi w grupy.

Wysokość domów 10 m. mierzona od chodnika do gzymsu głównego. (L. M. 4458/1927 B. b.).

Sprawozdawca r. m. Liebling.

Uchwalono.

XVII. Regulacja drogi gminnej lk. 846/87 w dz. XXI.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się linje regulacyjne drogi lk. 846/87 w dz. XXI Płaszów, oznaczone na planie Budownictwa m. B. z dnia 14 listopada 1927 czerwono i literami: a—b—c—d wraz z linją budowlaną a'—b' w stronie północnej i zachodniej oraz literami: e—f—f—h po stronie południowej i wschodniej.

2) Zatwierdza się sposób zabudowania zwarty przyczem linje graniczne parcel mają być skomasowane do kąta prostego w stosunku do linij regulacyjnych. (L. M. 3754/1927 B. b.).

Sprawozdawca r. m. Breuer.

Uchwalono.

XVIII. Przesklepienie Młynówki Rudawy przez Stefanję Bzowską w realn. l. 27 ul. Łobzowska.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

Gmina miasta Krakowa zrzeka się swych pretensyj, jakieby mieć mogła na podstawie ustawy wodnej lub innych przepisów do własności części koryta młynówki Rudawy, która ma być przesklepiona przez Stefanję Bzowską w podwórzu jej realności lor. 27 lsp. 105 Dz. IV. przy ul. Łobzowskiej tj. do powierzchni około 56·30 m^2 stanowiącej część parceli l. kat. 760 spis. I. Dz. IV. »dobro publiczne« za odszkodowaniem w kwocie 1.689 (tysiąc sześćset ośmdziesiąt dziewięć) złotych.

Kwota powyższa będzie zapłacona w 3 ratach kwartalnych, z których pierwsza płatna jest w terminie 8 dni od zawiadomienia o niniejszej uchwale, dalsze zaś co trzy miesiące od dnia zapłaty pierwszej raty bez odsetek. (L. M. 1065/I/28)

Sprawozdawca: Radca m. Inż. Drobniak.

Uchwalono.

XIX. Dr Jakób i Szymon Lewkowiczowie oraz Eugenja Seinfeldowa, zamiana skrawków gruntu z Gminą.

Wniosek Sekcji I.

Rada miasta uchwali:

I. Celem uzgodnienia stanu faktycznego z mapą katastralną i księgą gruntową odstąpić wspólnie masie spadkowej po błp. Bernardzie Lewkowiczu, zastąpionej przez P. Dra Jakóba Lewkowicza P. Szymonowi Lewkowiczowi i Eugenji Seinfeldowej na własność część parceli gminnej l. kat. 736 objętej lwh. 17 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. VIII oznaczoną nową liczbą katastr. 736/2 o powierzchni 109 metr. kw. i część parceli gminnej l. kat. 370/9 objętej lwh. 1 tejże księgi oznaczoną nową liczbą katastr. 370/30 o powierzchni 86·40 metr. kwadr. tj. skrawki gruntowe oznaczone barwą pomarańczową na planie Inż. H. Fingerguta z dnia 2 kwietnia 1926 r. L. 4/26 o łącznym obszarze 195·40 metr. kw. w zamian za część parceli l. kat. 370/10 objętej lwh. 556 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. VIII oznaczoną nową l. kat. 370/31 i kolorem zielonym na powyższym planie o powierzchni 108 mtr. kwadr. pod następującymi warunkami:

1) Zamiana następuje bez żadnej dopłaty.

2) Strony kontraktujące odstępują sobie powyższe grunty w stanie wolnym od długów i ciężarów.

3) Koszta kontraktu, planów, legalizacji oraz stemple i należytość przenośną poniosą w całości z własnych funduszów P. P. Dr J. Lewkowicz, Sz. Lewkowicz i E. Seinfeldowa.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta miasta względnie jego zastępcy PP. Radców m. Inż. Fr. Drobniaka i J. Marskiego a w razie przeszkody u któregokolwiek z nich PP. Radców m. Inż. J. Peltza i Z. Siemka lub innych radców miejskich upoważnionych ogólnie do podpisywania kontraktów. (L. M. 238/28/I)

Sprawozdawca rm. Dr Merz.

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 8 wieczór.

Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej.

W dniu 3 lutego b. r. odbyło się posiedzenie **Komisji dla przedsiębiorstw miejskich** pod przewodnictwem Wiceprezydenta Ostrowskiego przy współudziale Prez. Rollego oraz Wiceprez. Dr. Wielgusa, na którem po referacie Dyr. Zarządu Wodoc. m. inż Jaszczurowskiego uchwalono zakupić szereg małych parcel dla rozszerzenia sieci wodociągu oraz upoważnić Zarząd Wodoc. m. do zamówienia kotła parowego wraz z potrzebnym agregatem maszyn. Następnie Dyr. Gazowni m. inż. Seifert przedłożył sprawozdanie z działalności za rok 1927, poczem uchwalono na wniosek Komisji rewizyjnej, udzielenie Gazowni m. absolutorjum z zamknięcia rachunkowego za I kwartał 1927 r.

Komisja zatwierdziła również przedłożony budżet Krakowskiej Gazowni m. na rok 1928/9.

—

W dniu 8 lutego b. r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta Dra Wielgusa posiedzenie **połączonych Sekcyj skarbowej i prawniczej Rady miejskiej,** na którem uchwalono wnioski Magistratu w sprawie statutu o podatku od premij ubezpieczeniowych na rzecz Gminy m. Krakowa.

—

Komisja drogowa-kanałowa i gruntowa Rady m. na posiedzeniu w dniu 10 lutego b. r. pod przewodnictwem Prezydenta m. inż. Karola Rollego w obecności Wiceprezydenta m. Dra Wielgusa uchwaliła zgodzić się na przeniesienie prawa własności dwóch parcel pofortecznych. Zarówno uchwaliła wnioski Magistratu odnoszące się do upoważnienia Prezydenta m. po myśli § 82 statutu m. do odroczenia zapłaty należytości z tytułu

zwrotu kosztów budowy nowych ulic i chodników publicznych lub kosztów regulacji, oraz wnioski co do kompetencji Komisji drogowo-kanałowej i gruntowej. Następnie Komisja uchwaliła budowę kanału m. w ulicy Żółkiewskiego Dz. XIX. W końcu zatwierdziła koszta przypadające na właścicieli realności z tytułu połączenia kanalizacji domowej z kanałem m.

—

Dnia 16 i 21 lutego b. r. odbyły się w sali obrad Magistratu posiedzenia **Komisji dla zakładów przemysłowych** pod przewodnictwem Wiceprez. Ostrowskiego, na których zatwierdzono zamknięcie rachunkowe za czas od 1 stycznia 1927 do 31 marca 1927 i udzielono Dyrekcji Elektrowni m. absolutorjum za ten okres rachunkowy.

Następnie przedstawił Dyr. Bieliński sprawozdanie z działalności Elektrowni m. za rok 1927. Rok ten był rekordowy od początku istnienia Elektrowni m., albowiem produkcja wynosiła około 26,000.000 kWh. Wynik ten zawdzięczać należy przyrostowi ilości konsumentów, która wynosiła 1 stycznia 1927 r. 23.933, a wzrosła do końca grudnia tegoż roku do ilości 27.265, przyczem moc zainstalowana przekroczyła z końcem grudnia 1927 r. 32.198 KW.

Z ważniejszych inwestycyj wykonano 10 stacyj transformatorowych i ułożono około 18 km sieci kablowej. Zwłaszcza oświetlenie publiczne zostało wydatnie rozszerzone na dzielnice podmiejskie. Ogółem zawieszono 328 lamp ulicznych na ulicach o łącznej długości przeszło 18 km.

Wreszcie wybudowano dom mieszkalny dla pracowników Elektrowni m. na 25 mieszkań jedno- dwu i trzech-pokojowych.

Silny przyrost konsumcji prądu elektrycznego wymagać będzie w najbliższym czasie powiększenia urządzeń wytwarzających energję elektryczną, albo też sprowadzania energji elektrycznej z zewnętrz. W tym celu opracowuje się odnośne projekty i prowadzi się pertraktacje, a wkrótce przedłożone będą odpowiednie wnioski Radzie miejskiej do uchwały.

Wkońcu uchwalono na powyższych posiedzeniach budżet Elektrowni m. na rok 1928/29.

—

Pod przewodnictwem Prezydenta m. inż. Rollego i przy współudziale Wiceprezydentów m. Ostrowskiego, Dra Schneidra i Dra Wielgusa odbyło się w dniu 20 lutego b. r. **posiedzenie Sekcji ekonomicznej Rady miejskiej.**

Po powzięciu uchwały, dopuszczającej wyjątkowo wysokość na 23·50 m dla budowanego przy ul. Wybickiego w Dz. XV przez Zakład pensyjny dla funkcjonarjuszy we Lwowie — 5-cio piętrowego domu mieszkalnego, Sekcja zatwierdziła:

1. Projekt urządzenia i plan parku miejskiego na skałach »Krzemionki« przy ul. Tynieckiej w Dz. XI.

2. Plany parcelacji i regulacji gruntów

a) Spółki »Esge« w Dz. XVI;

b) gruntów prywatnych w Dz. XIX za dawnem laboratorjum wojskowem;

c) takichże gruntów w Dz. XVIII vis-à-vis dawnej kontumacji.

3. Szereg linij regulacyjnych w dzielnicach przyłączonych, a mianowicie: w Dz. X dla błoń miejskich na granicy Zakrzówka - Borku Fałęckiego — w Dz. XVI dla ul. Bartosza Głowackiego — w Dz. XVII dla drogi polnej vis-à-vis dawnej szkółki drzewek — w Dz. XXI dla drogi oznaczonej liczbą katastralną 846/87 — wreszcie w Dz. XXII dla części noyau podgórskiego między Wisłą a ul. Dekerta i dla nowej ulicy »Na Dołach«.

Dla celów budowlanych: uchwaliła Sekcja wnioski Magistratu w sprawie zamiany gruntów między Gminą a współwłaścicielami prywatnymi w Dz. XIII, oraz w sprawie sprzedaży Towarzystwu Wzajemnej Pomocy Urzędników Gminy stoł. król, m. Krakowa miejskiej parceli pofortecznej przy Al. Krasińskiego w Dz. XII.

W dalszym ciągu załatwiła Sekcja sprawę przesklepienia części młynówki Rudawy w jednej z prywatnych realności w Dz. IV, przy ul. Łobzowskiej — oraz sprawę zamiany między Gminą a prywatnymi właścicielami skrawków gruntowych w Dz. VIII dla wyrównania obopólnych granic.

Wkońcu omówiła Sekcja sprawę regulacji kompleksu gruntów przy ul. Ks. Marka w Dz. XI, oraz otwarcia przecznicy między ul. Urzędniczą i ul. Konarskiego w Dz. XV i udzieliła Magistratowi pewnych dyrektyw w kierunku wprowadzenia jeszcze drobnych zmian w planach, które będą na następnem posiedzeniu Sekcji rozpatrzone i zatwierdzone.

„Samorząd Miejski“. W Nr. 2-im »Samorządu Miejskiego« za luty 1928 r. znajdujemy koniec pracy p. W. L. Biegeleisena p. t. »Samorząd, jego zadania w świetle nowych prądów administracyjnych i gospodarczych«. M. in. autor podnosi, że stopniowa przebudowa podziału administracyjnego samorządu terytorjalnego musi być podstawą racjonalnego ustalenia zadań poszczególnych związków komunalnych, zaś istota zakresu działania samorządu winna się dostosowywać do potrzeb ludności i odrębnych warunków przyrodniczych i ekonomicznych.

Bardzo ciekawą jest praca następna: »Miasta woj. Białostockiego«. Jest to referat, który był wygłoszony na Zjeździe Burmistrzów woj. Białostockiego w dniu 16/XII 1927 r. przez p. Galasiewicza, Naczelnika Wydziału Samorządowego woj. Białostockiego.

W przeglądzie »Z czasopism« omówione zostały następujące artykuły: drukowany w czasopiśmie »Zdrowie« inż. Z. Rudolfa »Stosunki sanitarne w m. Równem, woj. Wołyńskiego«, drukowany w dwutygodniku »Społem« artykuł J. Bugajskiego p. t. »Mleko w miastach«, szkic St. Tołwińskiego »Spółdzielnie mieszkaniowe jako nakaz chwili« oraz umieszczony w czasopiśmie »Gaz i Woda« Krótki opis historyczny rozwoju Gazowni Miejskiej w Toruniu.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami Drukarni Muzeum Przem. w Krakowie, ul. Smoleńska 9.